

Tillsyn över partifinansieringen 2024

- Statens revisionsverks berättelse

STATENS REVISIONSVERKS
BERÄTTELSE TILL RIKSDAGEN

B 10/2025 RD

Tillsyn över partifinansieringen 2024 - Statens revisionsverks berättelse

B 10/2025 rd

Till riksdagen

Statens revisionsverk har övervakat iakttagandet av partilagens (10/1969) bestämmelser om bidrag och användning av statsunderstöd samt uppgörande och inlämnande av redovisningar.

Härmed lämnar Statens revisionsverk den årliga berättelse om tillsyn över partifinansieringen som avses i 9 e § 4 mom. i partilagen. Perioden för de granskningar som ingår i tillsynen varierar från organisation till organisation.

Helsingfors den 12 mars 2025

Sami Yläoutinen
generaldirektör

Jonna Carlson
tillsynschef

Information om publikationen

L 1796-9530

ISSN 1796-9549 (häft)

ISSN 1796-9654 (pdf)

urn:nbn:vtv-B102025rd

<http://urn.fi/urn:nbn:vtv-B102025rd>

Dnr 100/04.02.06/2025

PunaMusta Oy
Helsingfors 2025

Fotografierna
Alla fotografierna Getty Images.

Innehåll

Till riksdagen	3
Huvudsakliga observationer under tillsynen	7
1 Tillsynsobjekt	13
2 Revisionsverkets tillsynsåtgärder	19
3 Partifinansiering: Bidrag från utomstående	25
4 Partifinansiering: Valfinansiering	33
5 Uppgifter och handlingar som ska lämnas in till revisionsverket	41
6 Partiernas statsunderstöd, dvs. partistöd	49
7 Begränsningar i tillsynsbefogenheterna och behov av revidering av valfinansieringslagen	61
Bilaga 1: Granskningar av partifinansieringen 2024	65
Bilaga 2: Riksdagspartier, partiföreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet och partinära sammanslutningar	69
Bilaga 3: Statistik över partifinansieringen	71
Referenser	81

Huvudsakliga observationer under tillsynen

Statens revisionsverk övervakar att partierna, partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna följer de lagar som rör partifinansieringen. Dessutom är revisionsverket tillsynsmyndighet för partiernas statsunderstöd, dvs. partistödet. Den här berättelsen ger en överblick över observationerna under tillsynen över och granskningarna av partifinansieringen 2024. Observationerna gäller tillsynsobjektens verksamhet 2019–2023.

Partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar har i partilagen (10/1969) ålagts skyldigheter som främjar öppenheten i finansieringen: de ska offentliggöra sin valfinansiering och de betydande utomstående bidrag som de fått samt lämna in sin bokföring, sitt bokslut och andra dokument över medelsanvändningen till Statens revisionsverk.

Syftet med den öppna partifinansieringen är att förebygga korruption och påverkan på partiernas verksamhet som grundar sig på otillbörliga bindningar. Öppenheten bedöms öka medborgarnas förtroende för den politiska verksamheten och därmed öka också valdeltagandet.

Tillsynen inriktas på de sammanslutningar som får partistöd

Alla partier, deras partinära sammanslutningar samt de partiföreningar som nämns i statsrådets beslut om partistöd är revisionsverkets tillsynsobjekt. Antalet partier och föreningar som omfattas av tillsynen är cirka 150–170. Antalet samfund som omfattas av tillsynen varierar beroende på hur många olika partiföreningar som nämns i det årliga statsunderstödsbeslutet. Ur denna helhet av aktörer som omfattas av tillsynen väljer revisionsverket årligen ut cirka 30–50 tillsynsobjekt för granskning.

År 2024 genomförde Statens revisionsverk granskningar av 36 tillsynsobjekt. Revisionsverket granskade alla partier som får statsunderstöd (9), andra partier (10), partinära sammanslutningar (9) samt partiernas distriktsorganisationer (8).

Tillsynsobjekten ska anmäla de bidrag från utomstående som de fått till det redovisningsregister som Statens revisionsverk upprätthåller. Åren 2014–2024 anmäldes med aktuella redovisningar till redovisningsregistret för partifinansieringen bidrag från utomstående som partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar fått till ett värde av sammanlagt 46,1 miljoner euro. Under 2024 anmäldes bidragsprestationer till ett värde av sammanlagt cirka 3,59 miljoner (2023 var summan 7,1 miljoner euro). År 2023 beviljades 34,57 miljoner euro i statsunderstöd för politisk verksamhet.

Centrala observationer av partifinansieringstillsynen

Vid tillsynen observerades i likhet med tidigare år att alla utomstående bidrag inte hade anmälts med en aktuell redovisning. Tillsynsobjekten lade till, korrigerade och kompletterade aktuella redovisningar och sammanfattningar av redovisningarna under granskningen. Under granskningen lades aktuella redovisningar retroaktivt till i redovisningsregistret till ett värde av cirka 963 000 euro. Efter kompletteringarna är de aktuella redovisningarna av partifinansieringen till väsentliga delar riktiga och ger till väsentliga delar riktiga uppgifter om de bidrag som de granskade sammanslutningarna har fått.

Vid tillsynen observerades prestationer som tillsynsobjekten ansåg vara sedvanlig organisationsverksamhet eller genomgångsposter för vilka de inte hade lämnat aktuella redovisningar. I partilagen finns en uttömmande förteckning över de prestationer för vilka aktuell redovisning inte behöver göras. Revisionsverket förutsätter därför att tillsynsobjekten redovisar alla prestationer som inte ingår i undantagen. På så sätt ökar öppenheten i partifinansieringen.

Vid tillsynen konstaterades att dokument, redovisningar och uppgifter enligt partilagen saknades i redovisningsregistret. Tillsynsobjekten ombads lämna in de dokument och uppgifter som saknades samt vid behov korrigera de fel som upptäckts. Tillsynsobjekten lämnade in saknade dokument och uppgifter till redovisningsregistret under granskningen. Efter kompletteringarna har tillsynsobjekten i huvudsak lämnat in dokument och uppgifter som gäller granskningsperioden i enlighet med partilagen.

I likhet med tidigare år varierar innehållet i och omfattningen av de bokslut som tillsynsobjekten lämnat in till revisionsverket. Däremot har kvaliteten på redovisningarna av statsunderstöd förbättrats och de har blivit enhetligare i förhållande till det som presenteras i bokslutet. Tillsynsobjekten ska komma ihåg att i bokföringen och bokslutet ska partistödet särskiljas från de övriga posterna så att redovisningen av statsunderstöd kan avstämmas mot bokföringen och till väsentliga delar mot bokslutet. Ur partifinansieringens perspektiv fanns det något att anmärka på avseende bokföringsförfarandet endast i ett fall. Revisionsverket påminner om att enligt 9 a § i partilagen gäller i fråga om bokförings-skyldigheten för ett parti det som föreskrivs i bokföringslagen.

Det är särskilt utmanande för småpartierna att leverera materialet. År 2024 genomfördes alla planerade revisioner, trots att det fanns flera partier som har avförts från partiregistret. I en del småpartier har verksamheten upphört permanent och de har lagts ned som föreningar eller så har verksamheten avslutats genom konkurs. Material saknas också vanligtvis bland aktörer som nyligen har inlett sin verksamhet.

Revisionsverket rapporterade 2023 att det undantagsvis inte alls fick kontakt med företrädare för Valta kuuluu kansalle r.p. Partiet hade inte lämnat in till revisionsverket de dokument för 2022 som förutsätts i partilagen och tillsynen över partiet fortsatte. Revisionsverket fick kontakt med Valta kansalle r.p. under tillsynen 2024. Partiet kunde dock inte lämna in bokslutsuppgifter för 2022–2023, eftersom partiets nuvarande ledning inte har det material som krävs. Tillsynen fortsätter och enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen lämnar partiet in de saknade dokumenten till systemet för tillsyn över partifinansieringen efter att ha avslutat sina egna utredningar. Enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen har den nuvarande partistyrelsen dessutom gjort en brottsanmälan om den partistyrelse som var verksam under granskningsperioden på grund av att den inte lämnat in bokslutsuppgifter till Statens revisionsverk.

I redovisningsregistret saknas fortsatt dokument enligt partilagen (situationen 31.1.2025). Tillsynen fortsätter i fråga om de tillsynsobjekt vars uppgifter fortfarande är bristfälliga. Revisionsverket förpliktat dessa tillsynsobjekt att fullgöra sina lagstadgade skyldigheter vid vite.

Centrala observationer om tillsynen över partiernas statsunderstöd, dvs. partistödet

Partistödet är avsett att användas för partiernas politiska verksamhet och för att stödja partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Ett parti ska använda fem procent av sitt understöd för verksamheten i partiets distriktsorganisationer och fem procent för den politiska verksamheten som kvinnorna i partiet utövar. Statsunderstödet får överföras vidare, men parterna ska ingå avtal om det överförda statsunderstödet. Avtalet ska följa de ursprungliga villkoren för beviljande av statsunderstöd.

Vid granskningarna observerades att partierna i regel hade avtalat med sina distriktsorganisationer och kvinnoorganisationer samt andra aktörer, såsom aktiebolag, om överföring av partistöd för 2023 i enlighet med 7 § i statsunderstödslagen. Endast små brister upptäcktes i avtalsförfarandena. En del av partierna och distriktsorganisationerna har ingått avtal om överföring av statsunderstöd som är i kraft under en valperiod eller tills vidare. Statsunderstödsbeslut fattas dock årligen eller, om en ny valperiod inleds, till och med två gånger om året. I avtal som gäller tills vidare och i valperiodspecifika avtal finns en risk att avtalsvillkoren inte längre motsvarar villkoren i det aktuella statsunderstödsbeslutet i slutet av avtalsperioden. Revisionsverket rekommenderar att partierna och partiföreningarna ingår avtal om statsunderstöd årligen eller ser till att avtal om statsunderstöd som ingåtts för en valperiod eller längre följer de ursprungliga villkoren i statsunderstödsbeslutet.

Partierna har ordnat kvinnoverksamheten på olika sätt. En del har en separat kvinnoorganisation och andra ordnar partiets politiska verksamhet för kvinnor som en del av partiets verksamhet. De belopp som redovisats i dessa partiets redovisningar av statsunderstöd och som överförts till kvinnoorganisationer har alltså inte överförts till en utomstående organisation, utan beloppen i fråga ingår i partiets bokföring.

Revisionsverket övervakar efterlevnaden av villkoren för statsunderstödet, och användningen av understödet ska dokumenteras i detalj för att det ska gå att fastställa i efterhand om användningen uppfyller kriterierna för den del av statsunderstödet som ska styras till kvinnors verksamhet. Om partierna inte kan dokumentera användningen av statsunderstödet på behörigt sätt eller om revisionsverket upptäcker att partistödet använts i strid med understödsvillkoren, kan verket bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra och att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas.

Hittills har det inte funnits något behov av vitesförfarande, eftersom partierna har förhållit sig konstruktivt till iakttagelserna under tillsynen och vidtagit korrigerande åtgärder med snabb tidtabell. Partierna har till exempel frivilligt återbetalat till statsrådets kansli sådana statsunderstödsandelar som revisionsverket har konstaterat att har använts regelstridigt.

Riksdagspartierna har redan i flera år överfört en del av partistödet exempelvis till ett aktiebolag som publicerar partiets tidning. Under de senaste tre åren har partierna årligen överfört cirka 4 miljoner euro i statsunderstöd till aktiebolag. Då de överförda statsunder-

stödsandelarna hade stigit till flera miljoner euro beslöt revisionsverket att rikta tillsynen år 2024 till användningen och uppföljningen av statsunderstöd och särskilt till överförda medel. Vid tillsynen strävade revisionsverket efter att utreda om statsunderstödsdagarna har iakttagit avtalsförfarandena enligt statsunderstödslagen avseende användningen av statsunderstöd, avseende övervakningen av användningen och avseende om användningen har motsvarat de villkor som nämnts i understödsbeslutet om partistöd som har överförts till aktiebolag.

Vid granskningen gick man igenom förfarandet för statsunderstöd mellan Centerpartiet och Suomenmaan Kustannus Oy, Samlingspartiet och Kansalliskustannus Oy, Vänsterförbundet och Kansan Uutiset Oy samt Finlands Socialdemokratiska Parti och Kustannus Oy Demokraatti. Alla ovan nämnda partier hade ingått adekvata avtal om överföring av statsunderstöd till förlagsaktiebolagen. Partierna hade också adekvata förfaranden för övervakning av användningen av statsunderstöd och de genomförde övervakningsåtgärder. Vid granskningarna observerades ingen användning av statsunderstödsmedel som skulle ha stridit mot statsunderstödsvillkoren.

Europeiska unionen har infört flera sanktioner mot Ryssland och Vitryssland efter att Ryssland anföll Ukraina i februari 2022. Syftet med de ekonomiska sanktionerna är att försämra Rysslands förmåga att finansiera kriget. De riktar sig mot den politiska, militära och ekonomiska eliten, som bär ansvaret för anfallet. EU-sanktioner har skrivits in också i villkoren i statsunderstödsavtal. I avtalsvillkoren för partistöd finns en skrivning från och med 2023 om att den som får statsunderstöd ska se till att inga medel eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt blir tillgängliga för eller kan utnyttjas av de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen.

Revisionsverket bad alla partier som får statsunderstöd om en redogörelse för hur de har försäkrat sig om att sanktionerna iakttas. Flera partier uppgav att de samarbetar med inhemska och allmänt kända aktörer. Partierna anser att bankernas verksamhet för att verkställa sanktionerna minskar riskerna för att ekonomiska resurser går till de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen. Enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen utför partierna också granskningar vid behov och de har krävt separata försäkringar av avtalsparterna om att de inte omfattas av sanktionerna.

Statens revisionsverk påminner om att det är understödsdagaren som bär ansvaret för att sanktionerna som gäller avtalspartner, underleverantörer, överföringsmottagare, samarbetspartner och förmånstagare utreds och att de är korrekta. Leverantörens försäkring och vid statsunderstöd överföringsmottagarens försäkring undanröjer inte understöds-mottagarens ansvar vid upphandlingarna, utan understödsdagaren ska vid behov begära en tilläggsutredning för att säkerställa detta. Det rekommenderas att de som får statsunderstöd bedömer förfarandena i anslutning till iakttagandet av sanktionerna och vid behov preciserar åtgärderna så att de på ett tillförlitligt sätt kan visa att de följer villkoren i statsunderstödsbeslutet.

Partier, partiföreningar, partinära sammanslutningar och aktörer som står partiverksamheten nära ska sätta sig in i partilagen, de föreskrifter och instruktioner som kompletterar den samt statsunderstödsbeslutet och dess villkor och agera i enlighet med dem.

Om revisionsverket upptäcker betydande och upprepade brister i iakttagandet av partilagen eller i användningen av statsunderstöd, kan verket bestämma att utbetalningen av partistöd ska upphöra samt att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas.

Partifinansieringstillsynens uppgifter och åtgärder

Alla partier, deras partinära sammanslutningar samt de partiföreningar som nämns i statsrådets beslut om partistöd är revisionsverkets tillsynsobjekt. Antalet partier och föreningar som omfattas av tillsynen är cirka 150–170. Från denna helhet väljer revisionsverket årligen ut cirka 30–50 tillsynsobjekt för granskning.

Tillsyn

I egenskap av övervakare av partifinansieringen tar revisionsverket emot tillsynsobjektens redovisningar av betydande utomstående bidrag och valfinansiering och publicerar uppgifterna på sin webbplats. Dessutom publicerar revisionsverket de bokslutshandlingar och andra handlingar som lämnats in till verket och som partierna och andra tillsynsobjekt är skyldiga att lämna in med stöd av partilagen. Vid mottagandet av dessa övervakar revisionsverket att tillsynsobjekten fullgör sin redovisningsskyldighet.

Granskning

Revisionsverket väljer årligen ut cirka 30–50 tillsynsobjekt för närmare granskning. Genom granskningarna säkerställer revisionsverket att de uppgifter som lämnats in och publicerats om partiernas och partiföreningarnas verksamhet är riktiga till väsentliga delar och att partierna och partiföreningarna har agerat lagenligt.

Alla aktörer som nämns i beslutet om partistöd granskas, men granskningscykeln varierar från objekt till objekt: riksdagspartierna granskas årligen och för partiföreningarna är granskningsintervallet cirka tre år.

Granskningsobservationerna rapporteras per objekt i en promemoria. Den här rapporten, som publiceras över hela årets granskningar, ger en översikt över de observationer som gjorts under tillsynen.

Tillsyn över partiernas statsunderstöd

Revisionsverket är också tillsynsmyndighet för partiernas statsunderstöd, dvs. partistödet. Revisionsverket övervakar att partierna använder det beviljade partistödet i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet och att de rapporterar om användningen av partistödet på behörigt sätt.

1 Tillsynsobjekt

Enligt partilagen är revisionsverkets tillsynsobjekt de partier som har införts i partiregistret, partiernas partinära sammanslutningar samt de distrikts- och kvinnoorganisationer som nämns i statsunderstödsbeslutet om partistöd.¹ Dessa aktörer har i partilagen ålagts att lämna redovisningar och uppgifter om sin finansiering och medelsanvändning till Statens revisionsverk.

Revisionsverket upprätthåller ett elektroniskt register över redovisningen av partifinansieringen, till vilket tillsynsobjekten lämnar in lagstadgade redovisningar, specifikationer och handlingar.² Partiet ska se till att revisionsverket får motsvarande uppgifter och handlingar av partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna.³ De bestämmelser i partilagen som anger hur mycket och från vilka aktörer bidrag får tas emot gäller alla partiföreningar. Alla partiföreningar är skyldiga att lämna en aktuell redovisning av mottagna bidrag från utomstående som uppgår till minst 1 500 euro.⁴

De föreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet om partistöd har en mer omfattande skyldighet att lämna in handlingar för publicering i redovisningsregistret för partifinansieringen. Revisionsverket har rätt att övervaka också överförda statsunderstöd.⁵

Tabell 1: Tillsynsobjekt inom tillsynen över partifinansieringen och granskade organisationer

Tillsynsobjekt inom partitillsynen	2023	2024	Granskats 2024
Riksdagspartier	9	9	9
Övriga partier	16	8	10*
Partiernas distriktsorganisationer	113	113	8
Partiernas kvinnoorganisationer	7	7	0
Partinära sammanslutningar	13	13	9
Totalt	158	150	36

*Sju partier som avförts från partiregistret efter riksdagsvalet 2023 har granskats.

1.1 Partier

I slutet av 2024 var 17 partier upptagna i justitieministeriets partiregister. Efter riksdagsvalet 2023 var nio av dem riksdagspartier och åtta så kallade småpartier.

Under 2023 avfördes sammanlagt nio partier ur partiregistret. Partierna är redovisnings-skyldiga också för det år då de har avförts från partiregistret. Tillsynen fortsätter alltså tills de har uppfyllt sina skyldigheter enligt partilagen för hela den tid som de har funnits i partiregistret, fastän de skulle ha upplösts som föreningar. De partier som avfördes ur partiregistret enligt 6 § i partilagen under 2023 granskades 2024.

Av de partier som revisionsverket övervakar avfördes också Sinimusta Liike r.p., efter-som Högsta förvaltningsdomstolen upphävde Justitieministeriets beslut av den 16 juni 2022 genom vilket Sinimusta Liike ry hade antecknats som parti i partiregistret.⁶

Tabell 2: Registrerade partier i slutet av 2024.

Riksdagspartier	Övriga partier
Samlingspartiet r.p.	Öppna Partiet r.p.
Rörelse Nu r.p.	Djurrättspartiet r.p.
Sannfinländarna r.p.	Kristall Parti r.p.
Centern i Finland r.p.	Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	Finlands Kommunistiska Parti r.p.
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	Totuuspuolue r.p.
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	Valta kuuluu kansalle r.p.
Vänsterförbundet r.p.	Vapauden liitto r.p.
Gröna förbundet r.p.	

Tabell 3: Partier som avfördes ur partiregistret 2023–2024

Partier som avfördes ur partiregistret	
2023	2024
Djurrättspartiet r.p.*	Sinimusta Liike r.p.
Feministiska partiet r.p.	
Medborgarförbundet r.p.	
Medborgarpartiet r.p.	
Korjausliike r.p.	
Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.**	
Piratpartiet r.p.	
Seitsemän tähden liike r.p.	
Finska Folket Först r.p.	

* Infördes på nytt i partiregistret 8.10.2024.

** Infördes på nytt i partiregistret 30.1.2024.

Nio partier beviljades partistöd 2023

Riksdagspartierna kan årligen ansöka om partistöd, dvs. statsunderstöd för partier, från statsrådet. Enligt beslutet om partistöd 2024⁷ fick nio partier statsunderstöd, lika många som riksdagspartierna.

Antalet riksdagspartier och antalet partier som nämns i understödsbeslutet kan avvika från varandra, eftersom statsunderstödet fördelas på basis av de riksdagsmannaplatser som fastställts utifrån valresultatet eller när ett enskilt parti har fått minst två procent av de avgivna rösterna i hela landet.

Grunden för fördelningen av partistödet återspeglar i första hand väljarnas vilja i fråga om riksdagens sammansättning. Riksdagsledamöter som flyttar från ett parti till ett annat under valperioden påverkar inte partistödets belopp, om inte alla riksdagsledamöter i ett parti flyttar till andra partier. I en sådan situation skulle partistöd inte alls beviljas partiet i fråga, eftersom det inte skulle ha några riksdagsledamöter efter flyttningen. Därför betalas inte statsunderstöd till personer som frigjort sig från riksdagspartierna, även om de skulle bilda ett nytt parti.

Rätt till partistöd har också ett parti som vid riksdagsval har fått minst två procent av de avgivna rösterna i hela landet. För ett sådant parti är stödet en tredjedel av vad ett riksdagsparti beviljas per plats.

Inget av småpartierna fick det understöd på två procent av de avgivna rösterna i hela landet som krävs för att få statsunderstöd, så efter riksdagsvalet 2023 delas partistödet ut till nio riksdagspartier enligt statsunderstödsbeslutet.

Tabell 4: Riksdagspartierna och deras partistöd 2024. Dessutom fick Ålands landskapsregering 172 830 euro i partistöd 2024.

Riksdagspartier	Partistöd 2024, €
Samlingspartiet r.p.	8 295 840
Sannfinländarna r.p.	7 950 180
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	7 431 960
Centern i Finland r.p.	3 975 090
Gröna Förbundet r.p.	2 246 790
Vänsterförbundet r.p.	1 901 130
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	1 555 470
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	864 150
Rörelse Nu r.p.	172 830

1.2 Partiföreningar

Partiföreningar är föreningar som enligt stadgarna för ett parti eller en av dess medlemsföreningar hör till partiet eller medlemsföreningen.⁸ Exempelvis riksomfattande förbund, distriktsorganisationer, kommunala organisationer och lokalföreningar är partiföreningar.

Enligt partilagen omfattas endast de partiföreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet om partistöd av revisionsverkets tillsyn.⁹ Vanligtvis är dessa distrikts- och kvinnoorganisationer. Största delen av partiföreningarna står utanför tillsynen, eftersom tillsynen inte direkt inriktas på partiernas partiavdelningar och lokalföreningar.

Partierna ska i sina ansökningar om partistöd utse de distrikts- och kvinnoorganisationer till vilka de överför den andel av statsunderstödet som anvisats för kvinno- och distriktsverksamhet.¹⁰ Enligt understödsbeslutet 2024 har de partier som får partistöd sammanlagt 113 distriktsorganisationer (föregående år 113) och 7 separata, registrerade kvinnoorganisationer (föregående år 7).

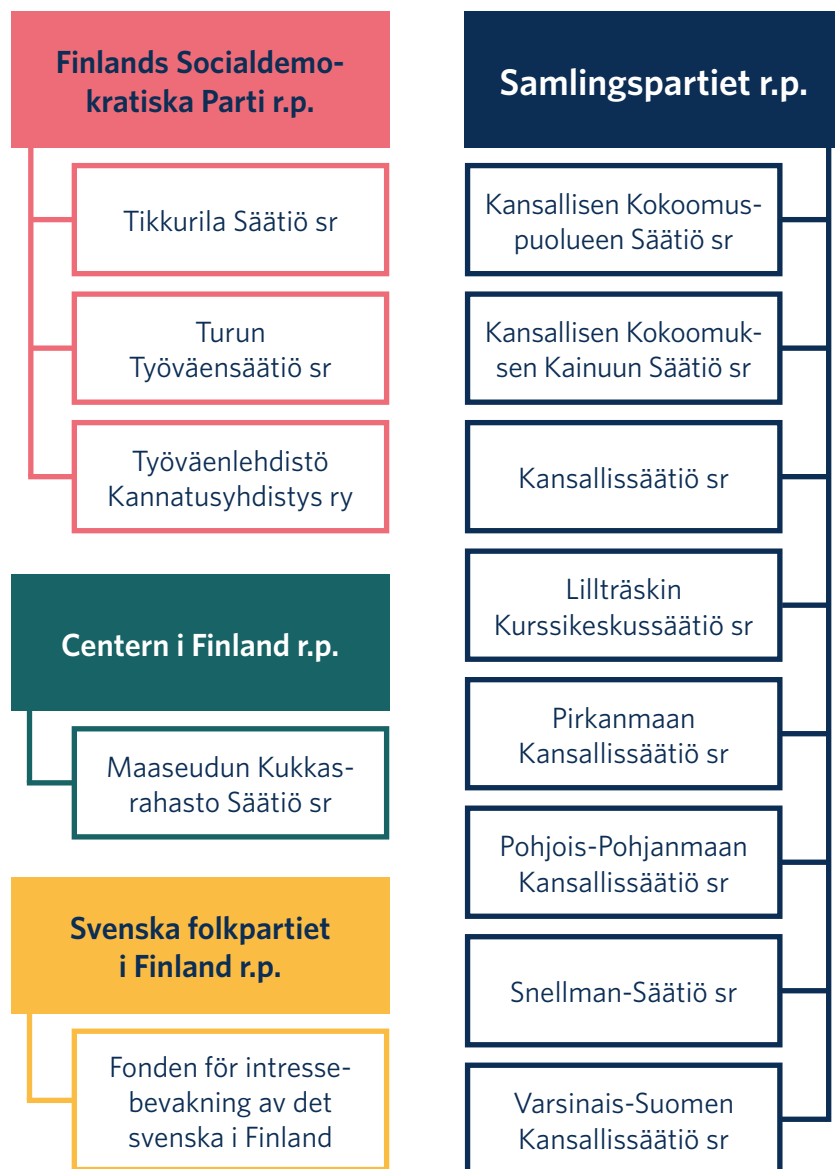
1.3 Partinära sammanslutningar

En partinära sammanslutning är en sådan sammanslutning eller stiftelse samt en sådan till en sammanslutning eller stiftelse knuten fond som partiet har anmält till revisionsverket som en partinära sammanslutning.¹¹ Partiet avgör själv hurdana eller vilka sammanslutningar och stiftelser och sådana till sammanslutningar eller stiftelser knutna fonder partiet anmäler som partinära sammanslutningar. Partiet behöver alltid samtycke av den aktör som utses till partinära sammanslutning. Med undantag av fonderna ska den partinära sammanslutningen vara en självständig juridisk person.

Den största fördelen med att anmäla en partinära sammanslutning är att den partinära sammanslutningen får understöda partiet och en partiförening utan att understödet be-

gränsas. I annat fall får högst 30 000 euro per år tas emot från en och samma givare. De partinära sammanslutningarna är ofta aktörer med tillgångar som gör det möjligt att ge större årliga donationer.

En aktuell lista över partiernas partinära sammanslutningar publiceras i webbtjänsten för val- och partifinansieringstillsynen (vaalirahoitusvalvonta.fi). Antalet partinära sammanslutningar som har anmälts till revisionsverket är 13 (13 år 2023).

Figur 1: Partinära sammanslutningar

2 Revisionsverkets tillsynsåtgärder

Vid tillsynen över partifinansieringen övervakas att partierna, partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna följer lagen. Revisionsverket tar emot tillsynsobjektens redovisningar av betydande utomstående bidrag och valfinansiering och publicerar uppgifterna på sin webbplats. Dessutom publicerar revisionsverket de bokslutshandlingar och andra handlingar som lämnats in till verket och som partierna och andra tillsynsobjekt är skyldiga att lämna in med stöd av partilagen. Vid mottagandet av dessa övervakar revisionsverket att tillsynsobjekten fullgör sin redovisningsskyldighet. Revisionsverket är också tillsynsmyndighet för statsunderstödet, dvs. revisionsverket övervakar att partierna använder det beviljade partistödet i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet och att de rapporterar om partistödets användning på behörigt sätt.

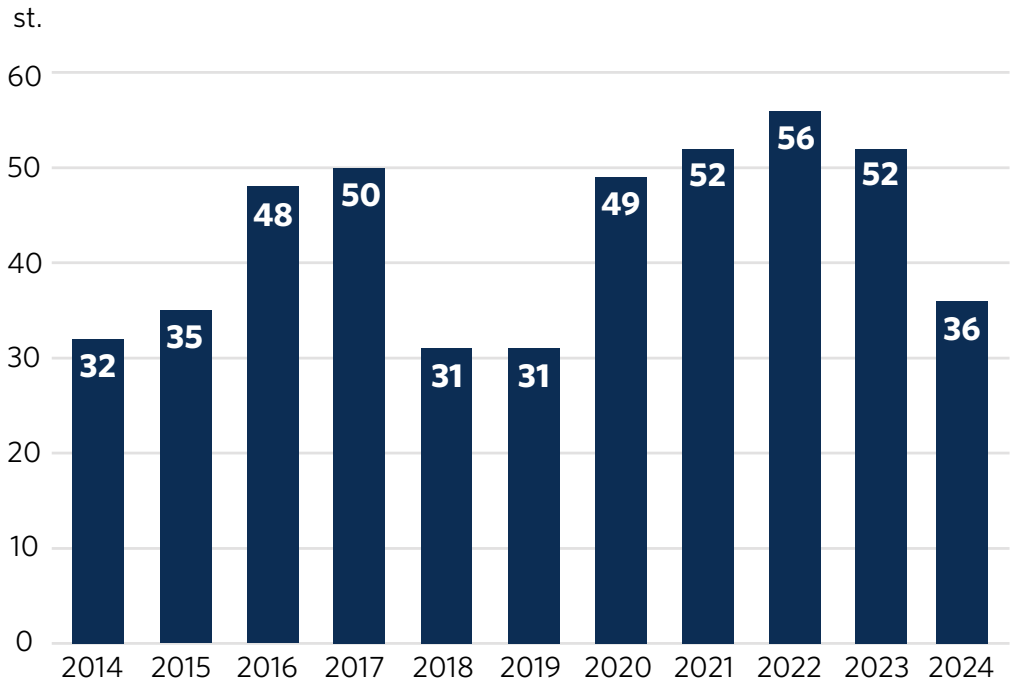
Figur 2: Vad övervakas vid tillsynen över partifinansieringen

2.1 Tillsyn och granskning

Alla partier samt och de partiföreningar som nämns i statsrådets beslut om partistöd samt partinära sammanslutningar är revisionsverkets tillsynsobjekt.¹² Antalet partier och föreningar som omfattas av tillsynen är cirka 150–170. Antalet samfund som omfattas av tillsynen varierar beroende på hur många olika partiföreningar som nämns i det årliga statsunderstödsbeslutet. Ur denna helhet av aktörer som omfattas av tillsynen väljer revisionsverket årligen ut cirka 30–50 tillsynsobjekt för granskning.

Genom granskningarna säkerställer revisionsverket att de uppgifter som lämnats in och publicerats om partiernas och partiföreningarnas verksamhet är riktiga till väsentliga delar och att partierna och partiföreningarna har agerat lagenligt.¹³ Alla aktörer som nämns i beslutet om partistöd granskas, men granskningscykeln varierar från objekt till objekt: riksdagspartierna granskas årligen och för partiföreningarna är granskningsintervallet cirka tre år.

För granskningen ber revisionsverket årligen partierna och partiföreningarna eller de partinära sammanslutningarna om granskningsmaterial utöver de handlingar som de redan lämnat in i revisionsverket. Revisorerna går igenom tillsynsobjektens bokföring, statsunderstödsavtal och annat eventuellt material med vilket de kan kontrollera att verksamheten har varit lagenlig. Revisorerna jämför uppgifterna i materialet med det som tillsynsobjekten har rapporterat i de offentliga handlingarna om de mottagna bidragen från utomstående, valfinansieringen, användningen av partistöd samt den allmänna verksamheten och ekonomihushållningen. Granskningsobservationerna rapporteras per objekt i en promemoria. Den här rapporten, som publiceras över hela årets granskningar, ger en översikt över de observationer som gjorts under tillsynen. Berättelsen ingår i Statens revisionsverks lagstadgade skyldigheter som övervakare av partifinansieringen.¹⁴

Figur 3: Utveckling av antalet granskningar av partifinansieringen 2014–2024.

2.2 Tillsynsåtgärder 2024

Revisionsverket utförde 36 granskningar av partifinansieringen 2024. Målsättningen för granskningarna var att ta reda på

- om bestämmelserna om upprättande och lämnande av uppgifter i partilagen har iakttagits
- om bestämmelserna om bidrag i partilagen har iakttagits
- om bestämmelserna om kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen i partilagen har iakttagits
- om det statsunderstöd som beviljats ett parti har använts i enlighet med understödsvillkoren och om det har rapporterats på behörigt sätt
- om mottagarna av statsunderstöd har följt avtalsförfarandena enligt statsunderstödslagen när det gäller användningen av statsunderstödet, övervakningen av användningen och villkoren för användningen
- om användningen av statsunderstödet har motsvarat villkoren i understödsbeslutet när det gäller partistöd som överförts till aktiebolag.

Dessutom utredde revisionsverket

- om man vid användningen av statsunderstöd har säkerställt att inga medel eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt blir tillgängliga för eller kan utnyttjas av de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen.¹⁵

Kriterierna för tillsynen fastställdes på basis av partilagen. I tillsynen har man också beaktat de föreskrifter och instruktioner som kompletterar partilagen, andra centrala författningar såsom statsunderstödslagen samt statsunderstödsbeslutet och dess villkor.

År 2024 granskades tillsynsobjektens kostnader och finansiering för en cirka tre år lång period, beroende på objektet, som avslutades med räkenskapsperioden 2023. De tillsynsobjekt som valts ut för granskningen skulle lämna in alla uppgifter och dokument som behövdes vid granskningen, till exempel bokföringen och bokslutshandlingarna, för hela granskningsperioden.

Bokföring	▪ Motsvarar bokföringen bokslutsuppgifterna, redovisningen av statsunderstöd, de aktuella redovisningarna och redovisningen av valfinansiering? ▪ Finns det transaktioner på konton som kräver tilläggsutredningar, till exempel betalningsverifikat eller avtal? ▪ Har tillsynsobjektet tagit emot annat bidrag än bidrag i pengar, till exempel varor eller tjänster?	
Bokslut och verksamhetsberättelse	▪ Har bokslut och verksamhetsberättelse upprättats och lämnats in till revisionsverket? ▪ Har bokslutet och verksamhetsberättelsen fastställts på behörigt sätt? ▪ Har revisorn uttalat något särskilt om bokslutet och verksamhetsberättelsen i revisionsberättelsen? Har dessa enligt revisorn upprättats på behörigt sätt och i enlighet med författningarna?	
Avtal och redovisning av användning av partistöd	▪ Har en redovisning av användningen av partistöd gjorts och skickats till revisionsverket? ▪ Har partiet eller partiföreningen ingått de avtal som krävs om användningen av partistöd? Har avtalen skickats till revisionsverket? ▪ Motsvarar partiföreningens redovisning av användningen av statsunderstöd de uppgifter som partiet lämnat in? ▪ Stämmer de redovisade uppgifterna överens med bokföringen och bokslutet?	
Aktuella redovisningar, sammandrag av aktuella redovisningar	▪ Har ett sammandrag av de aktuella redovisningarna gjorts och skickats till revisionsverket? ▪ Har objektet gjort aktuella redovisningar? Motsvarar de händelserna i bokföringen? ▪ Har alla bidrag redovisats med en aktuell redovisning? ▪ Har bidragsbegränsningarna iakttagits?	
Revisionsberättelse (eller verksamhetsgranskningsberättelse)	▪ Har en revisionsberättelse skickats till revisionsverket? ▪ Har revisorn gett uttalanden i enlighet med partilagen i sin berättelse? ▪ Har revisorn lyft fram något som bör beaktas vid granskningen?	
Redovisning av valfinansiering	▪ Har en redovisning av valfinansieringen gjorts och lämnats in till revisionsverket? ▪ Har alla valbidrag som kommit in på kontot redovisats? ▪ Stämmer uppgifterna om kostnaderna i redovisningen överens med bokföringen och bokslutet?	

Figur 4: Granskningsmaterial för partifinansieringen och typiska granskningsfrågor.

De partinära sammanslutningar, distriktsorganisationer och partier som skulle granskas underrättades om detta i maj 2024. Granskningarna genomfördes hösten 2024 i enlighet med granskningsplanen i form av lokala granskningar eller via fjärruppkoppling. Promemoriorna över granskningarna skickades till tillsynsobjekten i december 2024. Varje riksdagsparti som fick statsunderstöd delgavs också promemoriorna om deras granskade organisationer och partinära sammanslutningar och de hade möjlighet att ge ett skriftligt utlåtande om promemorians innehåll till revisionsverket. Granskningspromemior och skriftlig respons om dem är offentliga handlingar.

Granskningarna utfördes av ledande redovisningsrevisor Johanna Kormu, ledande redovisningsrevisor Pontus Londen, ledande redovisningsrevisor, CGR, OFGR Minna Tyrväinen, överrevisor Hanna Surakka, överrevisor Malviina Vahtera och revisor Elina Nordström.

Figur 5: Processen för granskning av partifinansieringen.

3 Partifinansiering: Bidrag från utomstående

Tillsynen över partifinansieringen består till största delen av övervakning av finansieringens öppenhet. Öppenheten i partifinansieringen förverkligas så att utöver partierna och alla partiföreningarna, dvs. distriktsorganisationerna, ska till exempel också partiavdelningarna, lokalföreningarna samt de partinära sammanslutningarna offentliggöra uppgifter om de betydande utomstående bidrag de fått genom att anmäla dem till redovisningsregistret för partifinansieringen. Dessutom ska partierna och de partiföreningar som nämns i beslutet om partistöd lämna närmare uppgifter om medelsanvändningen. De uppgifter och handlingar som lämnats in till redovisningsregistret är i regel offentliga, dvs. vem som helst kan fritt bekanta sig med dem. Syftet med detta är att säkerställa att finansieringen av partiverksamheten är transparent för medborgarna.

Revisionsverkets uppgift är att övervaka att tillsynsobjekten lämnar de redovisningar och handlingar till redovisningsregistret som förutsätts i partilagen. Revisionsverket granskar också att alla de uppgifter som förutsätts i partilagen har uppgetts i redovisningarna och handlingarna. Om handlingar eller uppgifter saknas ber revisionsverket tillsynsobjekten lämna in dem vid vite.¹⁶

3.1 Aktuell redovisning ska göras om betydande bidrag

Partilagen förutsätter att partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar ska offentliggöra betydande bidrag. Ett betydande bidrag är enligt partilagen bidrag till ett värde av minst 1 500 euro som kan bestå av en eller flera prestationer och som tagits emot från en och samma givare under ett kalenderår. Offentliggörandet sker genom att man lämnar in en så kallad aktuell redovisning till redovisningsregistret för partifinansieringen.¹⁷ Den aktuella redovisningen är partiernas och partimedlemmarnas, såsom distriktsorganisationernas, lokalföreningarnas och andra partiföreningars, viktigaste skyldighet enligt partilagen.

En aktuell redovisning ska i princip göras om allt bidrag som tagits emot i form av pengar, varor, tjänster eller på annat sätt. Om bidraget har getts i annan form än pengar, ska en uppskattning av bidragets värde i pengar meddelas. Bidraget kan ges antingen för en valkampanj eller för annan politisk verksamhet.¹⁸

Bidrag som inte kräver aktuell redovisning

I vissa undantagsfall behöver ingen aktuell redovisning göras. I partilagen finns en uttömmande förteckning över dessa undantag.¹⁹ I fråga om alla andra bidrag och penningtransaktioner ska en aktuell redovisning göras. Undantagen i partilagen är:

- sedvanligt frivilligarbete och sedvanliga gratistjänster (t.ex. utdelning av valreklam)
- prestationer som partiet och dess partiföreningar fått av varandra

- enligt verkligt värde prissatta prestationer som hänför sig till partiets eller partiföreningens sedvanliga organisationsverksamhet eller förmögenhetsförvaltning
- inkomster från sådan affärs- och investeringsverksamhet av permanent natur som partiet eller partiföreningen bedriver på marknadsvillkor
- understöd som baserar sig på lag, statsbudgeten eller ett välfärdsområdes eller en kommuns budget (t.ex. statsunderstöd eller fullmäktigestöd som kommuner och välfärdsområden betalar).

Aktuell redovisning

När ska en aktuell redovisning göras?

En aktuell redovisning lämnas in till redovisningsregistret för partifinansieringen på en färdig blankett (vaalirahoitusvalvonta.fi).

Redovisningen ska göras när värdet av ett bidrag som mottagits från en och samma givare är minst 1 500 euro per kalenderår. Bidraget kan bestå av en eller flera prestationer. Redovisningen ska också kompletteras om man får nya bidragsprestationer från samma givare under samma kalenderår och det sammanlagda värdet av dessa nya prestationer är minst 1 500 euro. Vid behov ska man således göra flera redovisningar av bidrag från en och samma givare.

Partiet ser till att aktuella redovisningar görs, men kan ge sina medlemsföreningar rätt att göra redovisningar för egen del. Också då har partiet ansvar för att partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna gör aktuella redovisningar av de bidrag de tagit emot och lämnar de uppgifter som lagen förutsätter.

Vilka uppgifter ska uppges i den aktuella redovisningen?

1. Redovisaren
2. När bidraget har tagits emot (månad och år)
3. Bidragsgivaren (för privatpersoner hela namnet och hemkommunen, för företag, sammanslutningar och stiftelser namn och FO-nummer)
4. Bidragsbeloppet i euro eller redovisarens uppskattning av bidragets värde, om bidraget har tagits emot i annan form än pengar

I redovisningen kan man också ge tilläggsuppgifter samt uppges om bidraget innehåller bidrag som förmedlats från en tredje part.

Exempel: Partiet får en bidragsprestation på 3 500 euro av en anhängare. Anhängaren har av sin bekant fått 1 500 euro för överföring till partiet. Då är ett transparent sätt att redovisa det mottagna bidraget att uppges också den givare som donerat 1 500 euro.

Tidsfrist

Redovisningen ska lämnas in senast den 15 dagen i den kalendermånad som följer på mottagandet av bidraget. Redovisningar som lämnas in efter tidsfristen antecknas i registret som försenat anlända.

Exempel: Partiet får en bidragsprestation på 1 700 euro av en anhängare 12.1.2024. Partiet ska lämna in en aktuell redovisning senast 15.2.2024.

Bestämmelser om aktuell redovisning finns i 8 c § i partilagen. Dessutom har revisionsverket utfärdat en föreskrift (D/16/04.02.00/2025) och en allmän anvisning (D/32/04.02.22/2025) om aktuell redovisning, som skickats till tillsynsobjekten. De är också tillgängliga i lagdatabasen Finlex och webbtjänsten vaalirahoitusvalvonta.fi.

3.2 Bidragsbegränsningar enligt partilagen

I partilagen finns många begränsningar avseende från vem och till vilket belopp bidrag får tas emot.²⁰ Syftet med begränsningarna är att förhindra uppkomsten av otillbörliga bindningar och otillbörlig påverkan på den politiska verksamheten i Finland. Revisionsverket rapporterar årligen om sina observationer när det gäller iakttagandet av begränsningarna samt påpekar bristerna för tillsynsobjekten och förutsätter korrigerande åtgärder av dem.

Bidrag från en och samma givare får tas emot till ett värde av högst 30 000 euro om året

Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte från en och samma givare ta emot bidrag till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår. Bidragets maximibelopp gäller per förening och sammanslutning.²¹ Under ett kalenderår kan således samma bidragsgivare ge 30 000 euro i bidrag till både ett registrerat parti och till flera av partiets medlemsföreningar och partinära sammanslutningar. Enligt vissa uppskattningar finns det cirka 6 000 partiföreningar.

En partinära sammanslutning kan stödja ett parti eller en partiförening utan några begränsningar vad gäller bidragsbeloppet. Med partinära sammanslutning avses en sådan sammanslutning eller stiftelse samt en till en sammanslutning eller stiftelse knuten fond som partiet med den berörda aktörens samtycke har anmält till revisionsverket som en partinära sammanslutning.²²

Givare av bidrag ska kunna klarläggas

Bidrag får tas emot från privatpersoner och sammanslutningar om givaren kan klarläggas. Enligt partilagen är det förbjudet att ta emot bidrag, om det inte går att klarlägga vem som gett bidraget. Om bidraget är resultatet av sedvanligt insamlingsarbete, såsom bössinsamling eller försäljning av lotter, behöver givaren inte kunna klarläggas.²³

Partierna har också infört nya metoder och betalmedel för medelsinsamling, såsom gräsrotsfinansieringskampanjer och virtuella valutor. Revisionsverket anser att gräsrotsfinansieringskampanjer bör genomföras med sådana metoder att enskilda givare kan fastställas. Prestationer som samlats in med gräsrotsfinansieringskampanjer överskrider ofta gränserna för sedvanlig insamling. Dessutom har revisionsverket rekommenderat att man avstår från att använda virtuella valutor eller att man alternativt använder en betalningsförmedlare som förutsätter stark autentisering. Om man använder virtuella valutor ska man försäkra sig om att givaren går att identifiera vid donationer som överskrider gränserna för sedvanligt bidrag. I annat fall anser revisionsverket att bidrag i virtuell valuta är förbjudet bidrag.

Bidrag från offentliga samfund får inte tas emot

Bidrag får inte tas emot från sådana offentliga samfund som nämns i partilagen. Offentliga samfund är till exempel staten, välfärdsområden, kommuner, statliga affärsverk och bolag, välfärdsområdenas affärsverk och bolag samt kommunala affärsverk och bolag.²⁴

Begränsningarna av partifinansieringen gäller alla partiföreningar fastän de inte omfattas av revisionsverkets tillsyn.

Offentliga samfund är också till exempel samkommunerna och välfärdssammanslutningarna, evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan, handelskamrarna och de finländska penningspelsbolagen.

Det är dock tillåtet att använda offentliga samfunds lokaler och ta emot sedvanlig gästfrihet.²⁵ Med användning av lokaler avses till exempel att en partiförening sammanträder i kommunens lokaler och med sedvanlig gästfrihet till exempel kaffeservering.

Mottagandet av utländska bidrag begränsas

Utländska bidrag får tas emot bara från enskilda personer och från sådana internationella sammanslutningar och stiftelser som företräder partiets ideologiriiktning.²⁶ Sålunda får bidrag tas emot till exempel från den europeiska takorganisationen för ett parti, men inte från ett utländskt företag. Syftet med förbudet är att bekämpa otillbörlig utländsk påverkan på valsystemet och den politiska verksamheten i Finland.

Universitetslektorn i offentlig rätt, juris doktor Matti Muukkonen, gjorde år 2023 på beställning av justitieministeriet en utredning om regleringen av den utländska politiska finansieringen och behoven av att utveckla den. I sin utredning kom Muukkonen fram till att förbudet mot utländsk finansiering i den nuvarande parti- och valfinansieringslagstiftningen inte är ovillkorligt, och att det dessutom är relativt lätt att kringgå förbudet. Enligt Muukkonen bör man överväga att skärpa regleringen, men ändå hålla i minnet att en skärpning av regleringen kan leda till att påverkan sker på omvägar.²⁷

Förbudet bidrag

I 8 b § i partilagen föreskrivs om hurdana prestationer som inte får tas emot. Förbudet gäller även de partiföreningar som inte omfattas av partifinansieringstillsynen.

Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte

1. ta emot bidrag vars givare inte kan klarläggas. Förbudet gäller dock inte sedvanligt insamlingsarbete, såsom lotterier eller andra motsvarande insamlingar där beloppen är små.
2. ta emot bidrag från en och samma givare till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår. Förbudet gäller dock inte bidrag från partinära sammanslutningar och testamentsgåvor.
3. ta emot bidrag från staten, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, kommuner, samkommuner, statliga affärsverk, välfärdsområdenas affärsverk eller kommunala affärsverk, offentligrättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller bolag som staten, ett välfärdsområde eller en kommun har bestämmande inflytande i på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997). Förbudet gäller dock inte sedvanlig gästfrihet.
4. ta emot utländskt bidrag. Förbudet gäller dock inte enskilda personer och sådana internationella sammanslutningar och stiftelser som företräder partiets ideologiriiktning.
5. ta emot bidrag i form av valreklam utan att det av reklamen framgår vem som betalar reklamen. Om värdet på reklamen är mindre än 1 500 euro ska man be om tillstånd av enskilda personer att publicera namnet.

3.3 Tillsyn och observationer 2024

Revisionsverkets centrala uppdrag är att övervaka att partierna, deras partinära sammanslutningar samt de distrikts- och kvinnoorganisationer som nämns i beslutet om partistöd gör en aktuell redovisning av betydande bidrag som de tagit emot. Till partiernas skyldigheter hör att se till att även partiavdelningar och lokalföreningar gör de aktuella redovisningar som krävs för bidrag som överskrider redovisningsgränserna. Den aktuella redovisningen är partiernas och partimedlemmarnas, såsom distriktsorganisationernas, lokalföreningarnas och andra förenings, viktigaste skyldighet enligt partilagen.²⁸

Revisionsverket övervakar också att redovisningarna innehåller de uppgifter som partilagen förutsätter, dvs. bidragsbeloppet och givaren. Om uppgifter saknas, begär revisionsverket dem av tillsynsobjekten, vid behov vid vite. Revisionsverket har rätt att granska tillsynsobjektens bokföring och medelsanvändning och på så sätt utreda om de har följt bestämmelserna om öppenhet och begränsningarna för mottagande av bidrag när det gäller partifinansieringen.²⁹

År 2024 granskades tillsynsobjektens finansiering och anmälningar för olika långa tidsperioder, som avslutades med räkenskapsperioden 2023. Granskningen omfattar från fall till fall de cirka 1–3 senaste bokföringsåren, för vilka tillsynsobjekten hade lämnat in de uppgifter och dokument som behövs vid granskningen, till exempel bokföringen och bokslutshandlingarna. Längden på den granskade tidsperioden fastställdes på basis av när objektet senast hade granskats. Riksdagspartierna granskas årligen, övriga objekt med 2–4 års intervall. De handlingar som ska lämnas in beskrivs närmare i kapitel 5.

De aktuella redovisningarna kompletterades under granskningen

Åren 2014–2024 redovisades med aktuella redovisningar i redovisningsregistret för partifinansieringen bidragsprestationer till partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar till ett värde av sammanlagt 46,1 miljoner euro. År 2024 registrerades bidragsprestationer till ett belopp av sammanlagt 4,5 miljoner euro i redovisningsregistret.

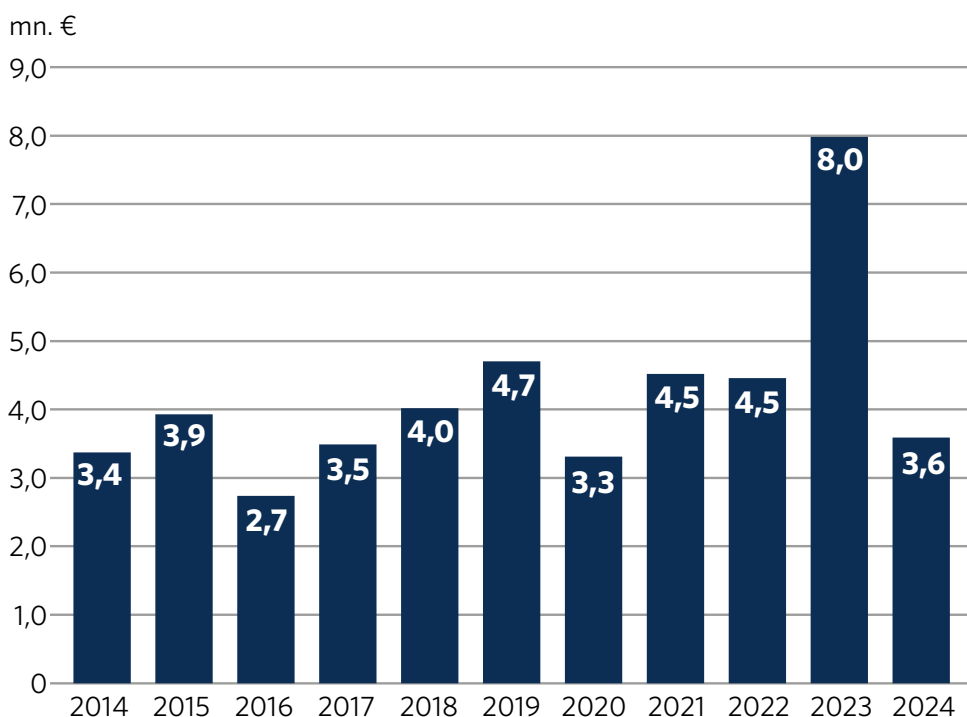
Tillsynsobjekten kan också göra aktuella redovisningar av bidrag som de fått tidigare år samt redigera redovisningar från tidigare år. Under granskningen hösten 2024 lades flera aktuella redovisningar och sammandrag av redovisningar till i redovisningsregistret. Likaså korrigerades och kompletterades redovisningar och sammandrag. En ansevärd del av kompletteringarna är en följd av de granskningar av partifinansieringen som revisionsverket gjort. Under 2024 registrerades aktuella redovisningar som gällde tidigare år till ett belopp av 963 000 euro. För 2024 registrerades aktuella redovisningar till ett belopp av sammanlagt 3,6 miljoner euro.

Alla bidrag som uppfyller kriterierna ska redovisas

Vid granskningen framgick det att en del av de mottagna bidragsprestationerna inte hade redovisats i en aktuell redovisning, trots att prestationerna uppfyllde kriterierna för bidrag som ska redovisas enligt partilagen. Orsaken till att en del av prestationerna inte hade redovisats var vårdslöshet. Tillsynsobjekten ansåg att en del av prestationerna var

genomgångsposter eller avtalsbaserade händelser, inte bidrag. Till dem hör olika slags betalningar av annonser eller reklam samt så kallade kandidatavgifter och riksdagsledamotsavgifter. Beloppet av dessa betalningar och förfarandena för att ta ut dem varierar stort och samma personer kanske också betalar andra belopp till samma aktör. Då kan den kumulativa redovisningsgränsen på 1 500 euro per år lätt överskridas. Vid granskningen utreddes också prestationer som tillsynsobjekten fått i form av varor eller tjänster eller på annat motsvarande sätt. Under granskningarna 2024 framkom inga sådana prestationer.

Efter granskningen kan man konstatera att de aktuella redovisningarna av partifinansieringen till väsentlig del är korrekta efter kompletteringarna och att de till väsentlig del ger riktiga uppgifter om de bidrag tillsynsobjekten fått.

Figur 6: Bidrag som redovisats i redovisningsregistret för partifinansieringen (aktuella redovisningar) 2014–2024.

Det vore bra att också framöver göra en aktuell redovisning av studiebidrag, trots att lagen har ändrats

Vid tillsynen observerades att partierna liksom tidigare år har fått studiebidrag, som de inte alltid hade gjort aktuella redovisningar av.³⁰ Enligt partilagen är man inte tvungen att lämna en aktuell redovisning om en prestation som ett parti eller ett annat tillsynsobjekt får baserar sig på statsbudgeten eller ett välfärdsområdes eller en kommuns budget. Studiebidrag beviljas av studiecentraler som finansieras med statsandelar.

Under föregående regeringsperiod tillsatte undervisnings- och kulturministeriet en arbetsgrupp för att utreda praxisen i anslutning till studiecentralernas statsandelsfinansiering. På arbetsgruppens förslag reviderades partilagen så att statsandelar inte betraktas som sådant bidrag som avses i partilagen. Lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2024. Vid granskningarna tillämpas lagstiftningen för den granskade räkenskapsperioden, så revisionsverket rekommenderar att man gör aktuella redovisningar för prestationerna åren 2021–2023. På så sätt rapporteras samarbetet mellan partierna och de studiecentraler som står partierna nära på ett transparent sätt.

Efter lagändringen, dvs. från och med 2024, är det inte obligatoriskt att göra redovisningar av prestationer som betraktas som statsandelar, om tillsynsobjektet kan påvisa heltäckande att det är fråga om statsandelsbaserad finansiering. Revisionsverket rekommenderar att partierna och partiföreningarna gör aktuella redovisningar av studiebidragen också i fortsättningen, trots lagändringen. På så sätt rapporteras det ekonomiska samarbetet mellan partierna och de studiecentraler som står partierna nära på ett transparent sätt.

3.4 Bidragsbegränsningarna hade i huvudsak följts

Vid granskningarna 2024 konstaterades att tillsynsobjekten hade följt bestämmelserna om utomstående bidrag och bidragsbegränsningar i partilagen i huvudsak väl. Vid granskningen framkom endast ett enskilt fall där bidrag hade tagits emot från en aktör som inte kan verifieras på ett tillförlitligt sätt för övervakaren. Liberalpartiet r.p. hade mottagit bidrag i virtuell valuta.³¹ Enligt revisionsverket kan givaren av bidrag i virtuell valuta tills vidare inte identifieras på ett tillförlitligt sätt. Därför rekommenderar revisionsverket att partierna avstår från bidrag i virtuell valuta. Detta rekommenderas tills förmedlarna av betalningar i virtuell valuta gör det möjligt att identifiera givaren på ett tillförlitligt sätt. Enligt partilagen får ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning inte ta emot bidrag från givare som inte kan klarläggas.

4 Partifinansiering: Valfinansiering

Partierna och de övriga tillsynsobjekten ska lämna in en specifikation av den finansiering som de fått för valkampanjer och av kampanjkostnaderna till Statens revisionsverk. Öppenheten i valfinansieringen gäller också partier och partiföreningar. Revisionsverket övervakar att tillsynsobjekten lämnar in specifikationerna och att specifikationerna innehåller de uppgifter som lagen kräver. Specifikationerna är offentliga och tillgängliga för alla i redovisningsregistret för partifinansieringen.³²

Partierna ska dessutom iaktta bestämmelserna om mottagande av kampanjfinansiering och om begränsningar av finansieringen vid presidentval när partiet är skyldigt att redovisa kandidatens valfinansiering. Syftet med valfinansieringslagen (273/2009) är att öka öppenheten kring valfinansieringen och informationen om kandidaternas eventuella bindningar samt att begränsa ökningen av kostnaderna för valkampanjer.

4.1 En specifikation ska göras över finansieringen av och kostnaderna för en valkampanj

Enligt partilagen är det obligatoriskt för alla partier och de partiföreningar som nämns i statsrådets statsunderstödsbeslut om partistöd att redovisa valfinansiering och valkostnader. Tillsynsobjekten ska lämna in till revisionsverket en specifikation av kostnaderna för och finansieringen av en valkampanj under kampanjperioden.³³

Specifikationen ska göras separat för varje allmänt val. Med allmänna val avses riksdagsval, presidentval, välfärdsområdesval, kommunalval och Europaparlamentsval. Med kampanjperiod avses en tidsperiod som börjar sex månader före valdagen och slutar två veckor efter den.

Av specifikationen ska framgå kampanjkostnadernas och kampanjfinansieringens sammanlagda belopp samt betydande enskilda givare och bidragsbelopp. *Till kostnaderna för en valkampanj* räknas till exempel kostnader för reklam och evenemang och andra kostnader samt de kampanjbidrag som partiet ger kandidaterna. Som ett partis eller en partiförenings *kampanjfinansiering* räknas alla bidrag från utomstående som tagits emot under kampanjperioden.³⁴

I specifikationen ska man uppge beloppet och givaren för varje bidrag på minst 1 500 euro. Dessutom, om bidraget innehåller bidrag till ett belopp av minst 1 500 euro som förmedlats från en tredje part, ska mottagaren redovisa även uppgifter om vem som gett det förmedlade bidraget.³⁵ I partilagen används begreppet förmedlat bidrag inte annars än i samband med valkampanjer. När partierna är skyldiga att redovisa kandidaters valfinansiering, dvs. i praktiken vid presidentval, ska partierna också iaktta bestämmelserna i valfinansieringslagen om mottagande av kampanjfinansiering och om begränsningar i fråga om den.³⁶

En specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valfinansieringen lämnas till revisionsverket senast i samband med bokslutet för valåret. Därmed skulle till exempel specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen vid riksdagsvalet 2023 lämnas på våren 2024 i samband med bokslutet för 2023. Revisionsverket publicerar specifikationerna i webbtjänsten för val- och partifinansieringstillsynen. Dessutom kan partierna och partiföreningarna redan före valdagen lämna in en frivillig förhandsredovisning med en plan för finansieringen av och kostnaderna för valkampanjen.³⁷

Begränsningar i partiernas valfinansiering

Finansieringen av valkampanjer begränsas i partilagen och valfinansieringslagen. Partierna, partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna ska iaktta begränsningarna.³⁸

1. Givare av finansiering och andra bidrag ska kunna klarläggas. Bidrag får inte tas emot från givare som inte kan klarläggas.
2. Kampanjfinansiering får inte tas emot från offentliga samfund. Undantag är dock partistöd samt annat bidrag som baserar sig på lag, på statsbudgeten eller på ett välfärdsområdes eller en kommuns budget.
3. Utländska bidrag får tas emot bara från enskilda personer och från sådana sammanslutningar som har samma ideologiriktning.
4. Vid allmänna val får bidrag tas emot från en och samma givare till ett belopp av högst 30 000 euro per kalenderår, med undantag av presidentval där ingen övre gräns har fastställts för bidrag.
5. Ett parti ska följa begränsningarna för enskilda bidrag i valfinansieringslagen om det förmedlar bidrag från en tredje part till sina kandidater.
6. Av valreklam ska framgå vem som betalar reklamen. Om värdet på reklam som en privatperson betalar inte når upp till redovisningsgränsen, krävs det tillstånd av personen för att namnet ska få offentliggöras.

4.2 Lagstiftningen möjliggör bred öppenhet om valfinansiering

Enligt partilagen är partierna tvungna att uppge bidragsgivaren i redovisningen av valfinansieringen om bidragsbeloppet är minst 1 500 euro. Lagen tillåter dock att givaren uppges även när bidraget inte når upp till redovisningsgränsen på 1 500 euro. Bara när ett ekonomiskt bidrag från en privatperson är mindre än 1 500 euro ska man be givaren om tillstånd att publicera dennas namn i redovisningen av valfinansieringen. Om bidraget har tagits emot i annan form än pengar, till exempel i form av varor eller tjänster, ska varje enskild bidragsprestation och givaren specificeras i redovisningen av valfinansieringen då bidragets värde i pengar är minst 1 500 euro. Om de så önskar kan tillsynsobjekten redovisa också bidrag på mindre än 1 500 euro som tagits emot i annan form än pengar. Då behövs tillstånd endast av enskilda personer för publicering av namnet i redovisningen av valfinansieringen.³⁹

Revisionsverket har gått in för att uppmuntra kandidater, partier och partiföreningar att frivilligt och öppet redovisa valfinansieringen. Tills vidare är det få som frivilligt nämner aktörer som gett bidrag på mindre än 1 500 euro. De flesta håller fast vid sin rätt att ge ut uppgifter om sina finansiärer endast i enlighet med minimikraven i valfinansieringslagen och partilagen.

4.3 Partistöd får inte överföras till kandidater

Om partistöd, dvs. pengar från partiernas statsunderstöd, har använts för att finansiera en valkampanj, ska det använda understödets belopp uppges i specifikationen av kampanjkostnaderna och finansieringen i redovisningen av valfinansieringen.⁴⁰ Enligt statsbudgeten och statsunderstödsbeslutet är partiernas statsunderstöd avsett att stödja partiernas politiska verksamhet samt deras informationsverksamhet och kommunikation. Om statsunderstödet överförs vidare ska det nya användningsändamålet vara förenligt med användningsändamålet i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.⁴¹

Revisionsverket anser att överföring av statsunderstöd direkt till en enskild kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten inte uppfyller de ursprungliga villkoren för beviljande av statsunderstöd. Dessutom tar kandidaten då emot stöd för sin kampanj från en aktör som särskilt förbjuds i lag. I valfinansieringslagen förbjuds nämligen kandidater att ta emot bidrag för valkampanjer från staten, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, kommuner, statliga affärsverk, välfärdsområdenas affärsverk eller kommunala affärsverk eller från bolag som staten, ett välfärdsområde eller en kommun har bestämmande inflytande i. Det är likaså förbjudet att ta emot kampanjbidrag från offentligrättsliga föreningar, inrättningar och stiftelser.⁴²

4.4 Tillsyn och observationer 2024

Statens revisionsverk övervakar att tillsynsobjekten lämnar en specifikation av kostnaderna för och finansieringen av en valkampanj till redovisningsregistret för partifinansieringen.

Revisionsverket kontrollerar att specifikationerna innehåller de uppgifter som partilagen kräver och också att noggrannhetsnivån följer partilagen. Med hjälp av tillsynsobjektets boksluts- och bokföringsmaterial kontrollerar revisionsverket dessutom att de kampanjkostnader och den kampanjfinansiering som redovisats till väsentliga delar är riktiga. När det gäller statsunderstöd övervakar revisionsverket att det använts för valkampanjer i enlighet med villkoren i beslutet om beviljande av statsunderstöd.

Om redovisningen av valfinansieringen är bristfällig eller felaktig, uppmanar revisionsverket tillsynsobjektet att rätta eller komplettera uppgifterna. Om det finns oklarheter i uppgifterna begär revisionsverket tilläggsutredningar och tilläggsuppgifter av tillsynsobjektet. Om tillsynsobjektet inte iakttar en uppmaning om komplettering eller rättelse eller låter helt och hållet bli att lämna in lagstadgade uppgifter och dokument, kan revisionsverket vid vite ålägga tillsynsobjektet att fullgöra sina skyldigheter.

Om statsunderstödet har använts i strid med villkoren och partiet inte frivilligt betalar tillbaka det, kan revisionsverket bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra samt att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas. Återkravet sker på det sätt som föreskrivs i statsunderstödslagen.⁴³

Alla mottagna bidrag kan redovisas som valfinansiering. Tillstånd för redovisning behövs endast av enskilda personer som gett bidrag på mindre än 1 500 euro.

Kostnader för och finansieringen av en valkampanj som uppkommit under kampanjperioden ska specificeras separat för varje val.

Grunderna för specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjer har dokumenterats i varierande grad

Under tillsynsomgången 2024 granskades partiernas specifikationer av kampanjfinansieringen och kampanjkostnaderna i fråga om de val som hölls under granskningsperioden. Partierna samt de distrikts- och kvinnoorganisationer som nämns i beslutet om partistöd ska lämna in en specifikation som gäller valen till revisionsverket senast tillsammans med bokslutsmaterialet för varje valår.

Vid granskningen konstaterades att uppföljningen och dokumentationen av kostnaderna för och finansieringen av tillsynsobjektens valkampanjer har gjorts på varierande detaljnivå. En del av tillsynsobjekten har en detaljerad kostnads- och finansieringsuppföljning, medan andra sammanställer uppgifterna till exempel enligt kostnadsstället i bokföringen. Specifikationen av kostnaderna och finansieringen bör kunna härledas från bokföringen eller andra utredningar och bör kunna avstämmas mot dem. Revisionsverket rekommenderar att tillsynsobjekten dokumenterar omsorgsfullt på basis av vad och på vilket sätt siffrorna i specifikationen bildas så att det går att bekräfta i efterhand att de redovisade uppgifterna är riktiga.

Under granskningen rättade tillsynsobjekten specifikationerna av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjer, och en del av tillsynsobjekten lämnade in specifikationer som helt saknats till redovisningsregistret för partifinansieringen.⁴⁴ Tre granskningsobjekt lämnade inga uppgifter alls om valfinansieringen vid riksdagsvalet 2023.⁴⁵

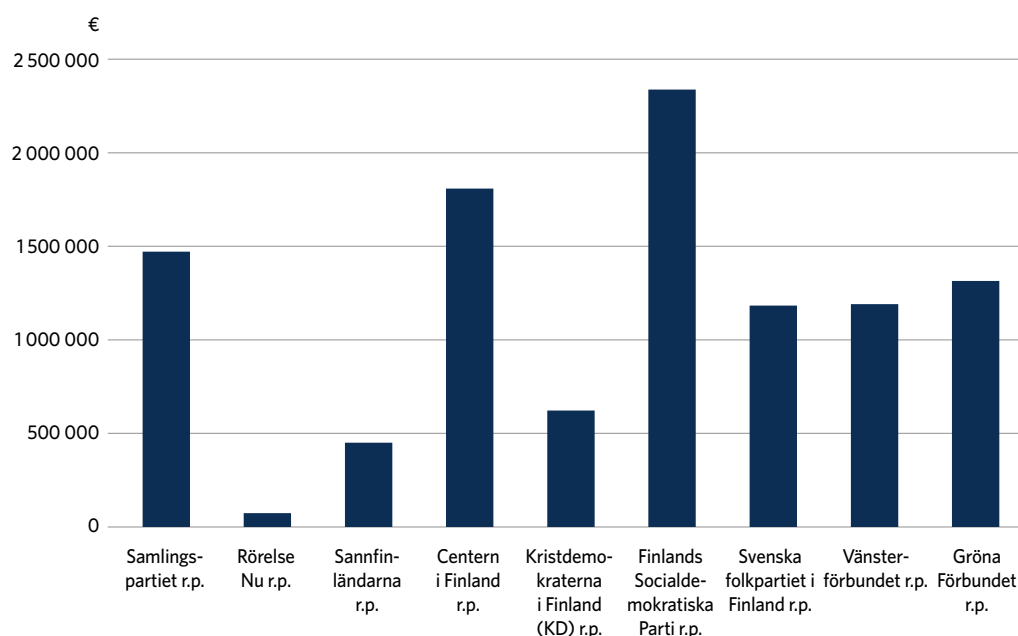
2021	Kommunalval
2022	Välfärdsområdesval
2023	Riksdagsval
2024	Presidentval och Europaparlamentsval
2025	Välfärdsområdes- och kommunalval
2027	Riksdagsval
2029	Välfärdsområdes- och kommunalval, Europaparlamentsval
2030	Presidentval

Figur 7: Val 2021–2030

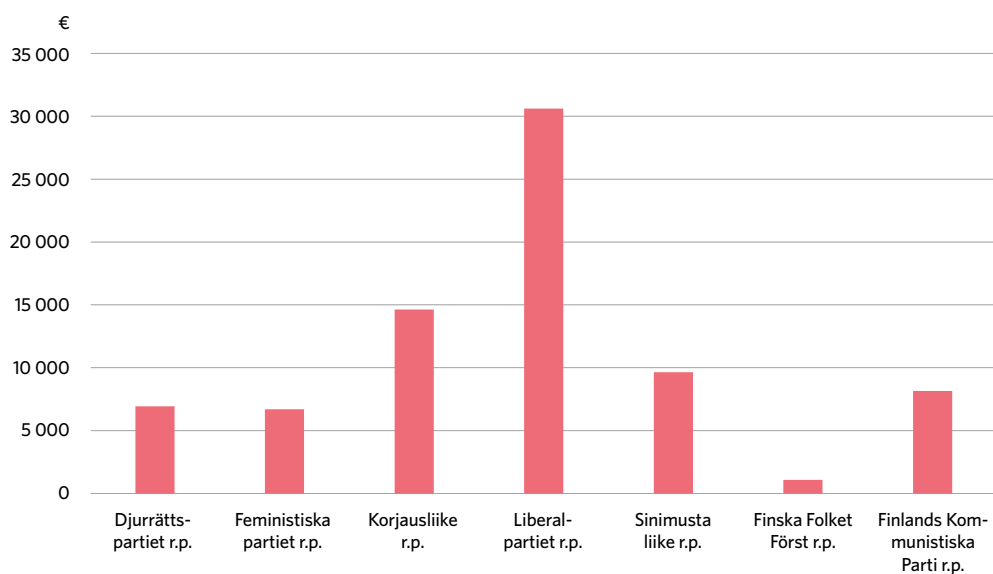
Partierna genomförde riksdagsvalkampanjer av mycket olika storlek 2023

År 2023 hölls riksdagsval i Finland. Partierna nominerade sammanlagt 2424 kandidater. Av dem valdes 200 till ledamöter i riksdagen. Enligt valfinansieringslagen ska alla valda riksdagsledamöter och deras ersättare lämna in en redovisning av valfinansieringen. På basis av redovisningarna av valfinansieringen uppgick riksdagsledamöternas och ersättarnas sammanlagda valfinansiering till 10,5 miljoner euro vid riksdagsvalet 2023.

Utöver kandidaterna för partierna en valkampanj för att så många representanter för partiet som möjligt ska väljas till riksdagen. Enligt de redovisningar av valfinansieringen som lämnats in till tillsynen över partifinansieringen hade Finlands Socialdemokratiska Parti, Centern i Finland och Samlingspartiet de största valkampanjerna, medan Finska Folket Först, Feministiska partiet och Djurrättspartiet hade de minsta kampanjerna.

Figur 8: Riksdagspartiernas valkampanjer vid riksdagsvalet 2023.

Figur 9: Andra partiers valkampanjer vid riksdagsvalet 2023.

5 Uppgifter och handlingar som ska lämnas in till revisionsverket

Partierna och de partiföreningar som nämns i beslutet om partistöd ska årligen lämna in bokslutshandlingar, redovisningar av statsunderstöd och andra uppgifter om medelsanvändningen till redovisningsregistret för partifinansieringen. Syftet med detta är att säkerställa att finansieringen av partiverksamheten är transparent för medborgarna. De uppgifter och handlingar som lämnats in till redovisningsregistret är i regel offentliga, dvs. vem som helst kan fritt bekanta sig med dem.

Revisionsverket övervakar att tillsynsobjekten lämnar de redovisningar och dokument som krävs till redovisningsregistret och att de innehåller de uppgifter som lagen förutsätter. Om handlingar eller uppgifter saknas ber revisionsverket tillsynsobjekten att lämna in dem vid vite. Varje år väljer revisionsverket också ut tillsynsobjekt och granskar med hjälp av deras bokföring och andra dokument att de uppgifter som de lämnat in till partiregistret är riktiga.

Parti

Bidrag från utomstående

- Aktuell redovisning av varje bidragsbelopp på minst 1 500 euro
- Sammandrag av aktuella redovisningar

Valfinansiering

- Förhandsredovisning av planerad kampanjfinansiering och planerade kostnader
- Specifikation av valkampanjens kostnader och finansiering

Partistöd

- Redovisning av statsunderstödet användning, om partiet har fått sådant stöd

Bokslutshandlingar

- Fastställt bokslut och verksamhetsberättelse
- Revisionsberättelse

Partinära sammanslutning

Bidrag från utomstående

- Aktuell redovisning av varje bidragsbelopp på minst 1 500 euro
- Sammandrag av aktuella redovisningar

Bokslutshandlingar

- Fastställt bokslut och verksamhetsberättelse
- Revisionsberättelse

Partiförening som nämns i understödsbeslutet

Bidrag från utomstående

- Aktuell redovisning av varje bidragsbelopp på minst 1 500 euro
- Sammandrag av aktuella redovisningar

Valfinansiering

- Förhandsredovisning av planerad kampanjfinansiering och planerade kostnader
- Specifikation av valkampanjens kostnader och finansiering

Partistöd

- Redovisning av statsunderstödet användning, om partiet har fått sådant stöd

Bokslutshandlingar

- Fastställt bokslut och verksamhetsberättelse
- Revisionsberättelse

Partiförening

Bidrag från utomstående

- Aktuell redovisning av varje bidragsbelopp på minst 1 500 euro

Figur 10: De redovisningar och dokument som tillsynsobjekten ska lämna in till revisionsverket enligt partilagen.

5.1 Bokslutshandlingar och specifikation av kostnaderna för och finansieringen av en valkampanj

Partiet lämnar in partiets och en i understödsbeslutet avsedd förenings revisionsberättelse eller verksamhetsberättelse och balansbok. Dessutom lämnar partiet in till revisionsverket de uppgifter som ingår i de aktuella redovisningarna, en specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen samt redovisningar av hur partiets statsunderstöd har använts, om partiet har fått sådant understöd.⁴⁶

Kravet på upprättande av en balansbok i pappersform slopades 2015 i bokföringslagen. Revisionsverket anser att hela bokslutet ska lämnas in till verket med stöd av partilagen även efter lagändringarna. I förekommande fall ska också en verksamhetsberättelse som tillsynsobjektet upprättat enligt sina stadgar lämnas in och publiceras i anslutning till bokslutet.

Uppgifterna och dokumenten ska lämnas in till revisionsverkets elektroniska redovisningsregister. Kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen ska enligt revisionsverkets föreskrift specificeras och lämnas på en av verket fastställd elektronisk blankett. Redovisningen ska göras i samband med bokslutet för det år då valet hölls.⁴⁷

Revisionsverket publicerar de inlämnade uppgifterna utan dröjsmål i sitt redovisningsregister. Dokumenten publiceras i den form de har lämnats in till revisionsverket.

Bokslutshandlingar för partinära sammanslutningar

De partier som finns i partiregistret har möjlighet att anmäla någon annan sammanslutning, stiftelse eller till sammanslutningen eller stiftelsen knuten fond med dennas samtycke som en partinära sammanslutning.⁴⁸ En förening som inte finns i partiregistret kan inte ha partinära sammanslutningar.

En partinära sammanslutning ska lämna in till revisionsverket sin revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok samt en specifikation av bidragen till den partinära sammanslutningen inom tre månader från det att sammanslutningens eller stiftelsens bokslut har fastställts. En sammanslutning eller stiftelse vars fond har uppgetts vara en partinära sammanslutning ska lämna motsvarande handlingar inom tre månader från det att sammanslutningens eller stiftelsens bokslut har fastställts.⁴⁹

De partinära sammanslutningarna är inte skyldiga att lämna in en specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen. Enligt lagen publiceras inte heller deras revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok på webbplatsen, trots att de lämnas in till revisionsverket.⁵⁰

Uppgifterna om den partinära sammanslutningen lämnas till Statens revisionsverk elektroniskt via det redovisningsregister som verket förvaltar. Skyldigheten att lämna in bokslutshandlingar uppkommer från och med den räkenskapsperiod under vilken sammanslutningen anmäldes till revisionsverket som en partinära sammanslutning.

	Parti	Partiförening som nämns i understödsbeslutet	Annan partiförening	Partinära sammanslutning
Aktuell redovisning	Senast den 15 dagen den följande månaden	Senast den 15 dagen den följande månaden	Senast den 15 dagen den följande månaden	Senast den 15 dagen den följande månaden
Boksluts-handlingar				
Sammandrag av aktuella redovisningar	Inom 3 månader från det att bokslutet har fastställts	Inom 1 månad från det att bokslutet har fastställts		Inom 3 månader från det att bokslutet har fastställts
Specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen				

Figur 11: Lagstadgade tidsfrister för anmälningar

Revisorn ska i sin revisionsberättelse uttala sig om användningen av partistödet och efterlevnaden av partilagen

Uppgifterna om extern finansiering samt transaktioner som gäller valkampanjen är enligt bestämmelserna i bokföringslagen och partilagen en del av det upprättade bokslutet. Samtidigt är de föremål för revision enligt revisionslagen. Revisorn för ett parti som får statsunderstöd och för en annan förening som avses i statsunderstödsbeslutet ska i sin revisionsberättelse utöver vad som föreskrivs i revisionslagen uttala sig om

1. huruvida statsunderstödet har använts och rapporterna om dess användning har utarbetats i enlighet med bestämmelserna i partilagen och villkoren i understödsbeslutet
2. huruvida bestämmelserna i partilagen om bidrag och begränsningar i fråga om bidraget samt om redovisning av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen har iakttagits.

Revisorn för en partinära sammanslutning och för en sådan sammanslutning eller stiftelse vars fond är en partinära sammanslutning ska, utöver det som föreskrivs i revisionslagen, uttala sig om huruvida den partinära sammanslutningen i sin verksamhet har iakttagit bestämmelserna i partilagen om bidrag och begränsningar i fråga om bidrag.⁵¹

Revisorn ska i fråga om sammanslutningar som får partistöd granska statsunderstödet användning och rapporteringen om dess användning.

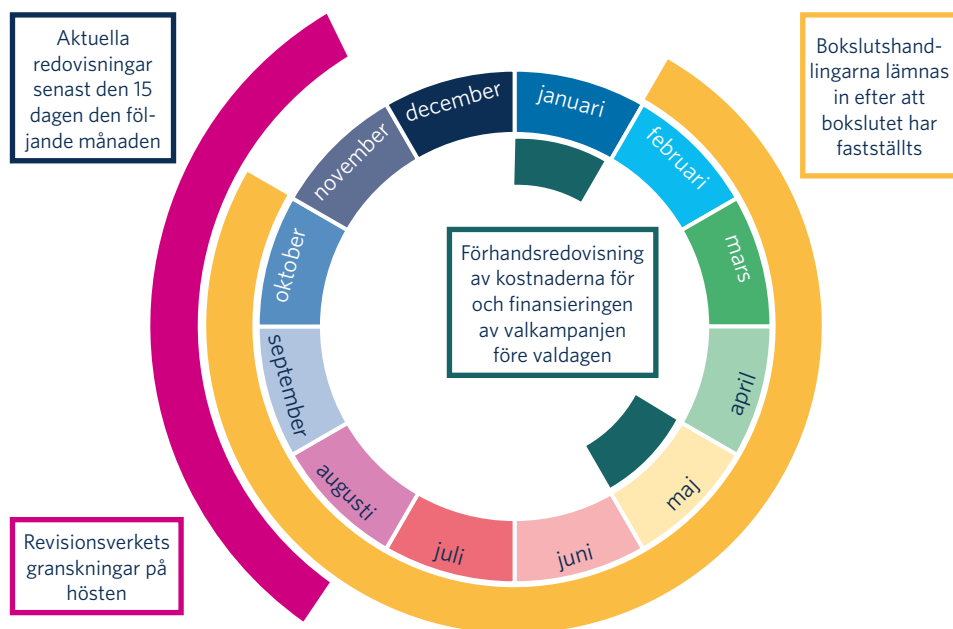
5.2 Tillsyn och observationer 2024

Statens revisionsverk övervakar att tillsynsobjekten lämnar in alla de dokument som lagen förutsätter till redovisningsregistret för partifinansieringen.

Revisionsverket kontrollerar att dokumenten har upprättats i enlighet med instruktionerna och författningarna och att uppgifterna i dokumenten inte är motstridiga sinsemellan. Revisionsverket kontrollerar också att revisorerna för de föreningar som får statsunderstöd har uttalat sig i sin revisionsberättelse om statsunderstödet användning och rapporteringen om dess användning.

Utöver det material som publiceras i redovisningsregistret begär revisionsverket att få tillsynsobjektens bokföring och kontrollerar att den har ordnats så att revisionsverket baserat på den kan övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i partilagen. Statens revisionsverk gör inte en redovisningsrevision av tillsynsobjekten men kan under granskningen ge rekommendationer om hur bokföringen ska ordnas.

Om ett tillsynsobjekt inte lämnar in dokument till revisionsverket eller om dokumenten är väsentligt felaktiga, uppmanar revisionsverket tillsynsobjektet att rätta eller komplettera uppgifterna. Om det finns oklarheter i uppgifterna begär revisionsverket tilläggsutredningar och tilläggsuppgifter av tillsynsobjektet. Om tillsynsobjektet inte iakttar en uppmaning om komplettering eller rättelse eller om tillsynsobjektet helt och hållet låter bli att lämna in lagstadgade uppgifter och dokument, kan revisionsverket vid vite ålägga tillsynsobjektet att fullgöra sina skyldigheter. För att vite ska kunna föreläggas ska försummelsen dock vara väsentlig som helhet betraktad.

Figur 12: Årsklocka för granskningarna av partifinansieringen 2024

Brister i inlämnandet av de dokument som förutsätts i partilagen

Största delen av tillsynsobjekten lämnade in de dokument och det material som krävs enligt partilagen till redovisningsregistret för partifinansieringen. Varje år lämnas dock en del dokument och material inte in till revisionsverket. Särskilt för småpartier är detta en utmaning. Ibland har interna konflikter och tvister i partierna lett till straffprocesser och situationer där tillsynsobjektet inte heller självt har de material och handlingar som krävs från tidigare år i sin besittning.⁵² Då är det inte möjligt att lämna in dem till revisionsverket. Ibland har det berott på att tillsynsobjektets bokslut inte har fastställts och att tillsynsobjektet således inte är skyldigt att lämna in handlingarna till revisionsverket enligt lag.⁵³ Vanligtvis är det dock fråga om vårdslöshet och materialen lämnas in till revisionsverket senast under granskningen.

Det har varit utmanande för revisionsverket att nå sådana partier som har upphört med sin verksamhet för granskning. År 2024 kunde alla planerade revisioner genomföras, trots att det fanns flera partier som avförts från partiregistret. I en del småpartier har verksamheten upphört permanent och de har lagts ned⁵⁴ eller så har verksamheten avslutats genom konkurs⁵⁵. Efter riksdagsvalet 2023 avfördes nio partier ur partiregistret. Dessutom upphörde partiverksamheten för Sinimusta Liike r.p., eftersom Högsta förvaltningsdomstolen upphävde Justitieministeriets beslut av den 16 juni 2022 genom vilket Sinimusta Liike ry hade antecknats som parti i partiregistret.⁵⁶

Material saknas också vanligtvis bland aktörer som nyligen har inlett sin verksamhet. Till dem hör exempelvis distriktsorganisationerna i Rörelse Nu r.p., samt Kristall Parti r.p. och Öppna Partiet r.p. Utförligare uppgifter om material som saknas finns i tabell 5 och på tillsynens webbplats www.vaalirahoitusvalvonta.fi.

Revisionsverket rapporterade 2023 att det undantagsvis inte alls fick kontakt med företrädare för Valta kuuluu kansalle r.p. Enligt rapporten hade partiet inte lämnat in till revisionsverket ett enda av de dokument eller en enda av de rapporter för 2022 som förutsätts i partilagen, och tillsynen över partiet fortsatte. Revisionsverket fick kontakt med Valta kuuluu kansalle r.p. under tillsynen 2024. Partiet kunde inte lämna in bokslutsuppgifter för 2022–2023, eftersom partiets nuvarande ledning inte har det material som krävs. Enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen lämnar partiet in de saknade dokumenten till systemet för tillsyn över partifinansieringen efter att ha avslutat sina egna utredningar. Enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen har den nuvarande partistyrelsen dessutom gjort en brottsanmälan om den partistyreelse som var verksam under granskningsperioden på grund av att den inte lämnat in bokslutsuppgifter till Statens revisionsverk.⁵⁷

Tabell 5: Material från 2023 som saknas i revisionsverkets system.

Tillsynsobjekt	Bokslut	Revisionsberättelse	Sammandrag av aktuella redovisningar	Valfinansieringsredovisning, riksdagsvalet 2023	Redovisning av användningen av statsunderstöd
Öppna Partiet r.p.	saknas	saknas	saknas	saknas	<i>krävs inte</i>
Kristall Parti r.p.	saknas	saknas	saknas	saknas	<i>krävs inte</i>
Liike Nyt Helsingin piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Liike Nyt Hämeen piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Liike Nyt Kaakkois-Suomen piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Liike Nyt Savo-Karjalan piiri ry	saknas	saknas	saknas	lämnats in	lämnats in
Liike Nyt Uudenmaan piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Liike Nyt Varsinais-Suomen piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Liikkeen Naiset ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Piratpartiet r.p.	lämnats in	lämnats in	lämnats in	saknas	<i>krävs inte</i>
Centerns distrikt - Keskustan piiri ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Keskustan Pohjois-Savon piiri ry	saknas	saknas	lämnats in	lämnats in	lämnats in
Suomen Keskustanaiset ry	saknas	saknas	saknas	saknas	saknas
Totuuspuolue r.p.	lämnats in	lämnats in	saknas	saknas	<i>krävs inte</i>
Vapauden liitto r.p.	lämnats in	lämnats in	lämnats in	saknas	<i>krävs inte</i>
Satakunnan Vasemmistoliitto ry	lämnats in	lämnats in	lämnats in	saknas	lämnats in

Sätten att presentera boksluten varierar

Som ett led i tillsynen över partifinansieringen granskar revisionsverket tillsynsobjektens bokföring och medelsanvändning. Revisionsverket kan framlägga observationer av rekommendationskaraktär om bokföringsarrangemang och bokslutsförfaranden. Eftersom föreningarna förutsätts utföra en verksamhetsgranskning eller en redovisningsrevision är bokföringsarrangemangen och bokslutsförfarandena i regel ordnade på behörigt sätt och revisionsverket har kunnat övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i partilagen utifrån dem. Uppgiften för föreningarnas revisorer är att granska räkenskapsperiodens bokföring och bokslut. Revisorn övervakar alltså att objektets bokslut, bokföring och verksamhetsberättelse stämmer och inte innehåller några felaktigheter. Två olika aktörer går således igenom de granskade objektens bokföring.

Enligt revisionslagen är alla föreningar inte skyldiga att välja en revisor. En del av de föreningar på vilka 9 c § i partilagen inte tillämpas kan välja en verksamhetsgranskare, som upprättar en verksamhetsgranskningsberättelse. Detta gäller dock inte sådana aktörer som får statsunderstöd med stöd av partilagen. De måste utse en revisor och lämna in en revisionsberättelse till revisionsverket.

I partilagen beaktas endast revisionsberättelser, inte val av verksamhetsgranskare eller verksamhetsgranskningsberättelser. Statens revisionsverk publicerar trots detta också verksamhetsgranskningsberättelser.

Revisionsverket noterar på ett allmänt plan att största delen av de verksamhetsberättelser som lämnas in till verkets system inte är verksamhetsberättelser enligt bokföringslagen⁵⁸, utan de påminner om årsberättelser som getts namnet verksamhetsberättelser. Revisionsverket har inte ansett det nödvändigt att anmärka på saken till tillsynsobjekten, men iakttagelsen har diskuterats på granskningsmötena. Dessutom publicerar revisionsverket alla dokument som lämnats in till verket och som getts namnet verksamhetsberättelse.

I likhet med tidigare år varierar innehållet i och omfattningen av de bokslut som tillsynsobjekten lämnat in till revisionsverket. Däremot har kvaliteten på redovisningarna av statsunderstöd förbättrats och de har blivit enhetligare i förhållande till det som presenteras i bokslutet. Tillsynsobjekten ska komma ihåg att i bokföringen och bokslutet ska partistödet särskiljas från de övriga posterna så att redovisningen av statsunderstöd kan avstämmas mot bokföringen och till väsentliga delar mot bokslutet.

Ur partifinansieringens perspektiv fanns det något att anmärka på avseende bokföringsförfarandet endast i ett fall.⁵⁹ Revisionsverket påminner om att enligt 9 a § i partilagen gäller i fråga om bokföringsskyldigheten för ett parti det som föreskrivs i bokföringslagen.⁶⁰

Föreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet måste utse en revisor och lämna in en revisionsberättelse.

6 Partiernas statsunderstöd, dvs. partistöd

Partistödet är ett statsunderstöd som betalas till riksdagspartierna. Revisionsverket övervakar att de partier och partiföreningar som får partistöd följer villkoren i statsunderstödsbeslutet och att de rapporterar om understödets användning i enlighet med statsrådets förordning. Tillsynen över partistödet gäller alltid den granskade perioden. År 2024 övervakades således användningen av partistöd som beviljats för åren 2019–2023.

Tillsynen över partistödet inriktas huvudsakligen på riksdagspartierna samt deras distrikts- och kvinnoorganisationer. Tillsynen kan också omfatta andra sammanslutningar som står partiet nära, om partiet har överfört en del av statsunderstödet till dem i enlighet med understödsvillkoren. Partistöd kan i vissa fall också beviljas ett parti utanför riksdagen. Dessa situationer behandlas i kapitel 1.1

6.1 Partistöd får användas endast för den verksamhet som bestäms i understödsbeslutet

Statsrådet beviljar partistöd utifrån statsbudgeten. Partistödet delas ut till de riksdagspartier som är företrädare i riksdagsvalet i förhållande till antalet riksdagsmannaplatser.⁶¹ Partierna ska ansöka om partistöd, dvs. det betalas inte ut automatiskt. Ansökningarna skickas årligen till statsrådets kansli, som också betalar ut understödet. Kansliet publicerar årligen statsunderstödsbeslutet på sin webbplats.⁶²

Partistödet är avsett att användas för partiernas politiska verksamhet och för att stödja partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Ett parti ska använda fem procent av sitt understöd för verksamheten i partiets distriktsorganisationer och fem procent för den politiska verksamheten som kvinnorna i partiet utövar. Partiet ska använda den andel av partistödet som anvisats för distriktsorganisationernas verksamhet för de distrikt som partiet har uppgett i sin ansökan om partistöd utifrån ett fördelningsförhållande som partiet själv beslutar om. Den andel av partistödet som är avsedd för distrikten ska överföras under understödsåret.⁶³

Partiet kan använda understödsandelen på fem procent som anvisats för kvinnors politiska verksamhet för den verksamhet som kvinnorna i det egna partiet utövar eller överföra understödsandelen helt eller delvis till en förening med politisk verksamhet för kvinnor, som partiet har utsett i sin understödsansökan. Den andel som är avsedd för kvinnors verksamhet ska överföras till kvinnoorganisationen under understödsåret.⁶⁴

Partistödet kan överföras till en annan sammanslutning för att användas för en annan verksamhet än den som nämns i statsunderstödsbeslutet. Mottagaren av det överförda understödet ska använda det i enlighet med villkoren i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.⁶⁵

Partistödet är avsett för partiernas politiska verksamhet och för att stödja partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

I partilagen föreskrivs om partiernas och de i understödsbeslutet avsedda föreningarnas skyldigheter när det gäller tillsynen över understödet. Samma bestämmelser och skyldigheter gäller både moderpartiet och de partiföreningar som nämns i beslutet om partistöd. De partier och partiföreningar som får partistöd är bokföringsskyldiga och ska ha en revisor. Till revisorns uppgifter hör att uttala sig om huruvida understödstagaren har iakttagit villkoren för partistödet i sin verksamhet.

Europeiska unionen har infört flera sanktioner mot Ryssland och Vitryssland efter att Ryssland anföll Ukraina i februari 2022. Syftet med de ekonomiska sanktionerna är att försämra Rysslands förmåga att finansiera kriget. De riktar sig mot den politiska, militära och ekonomiska eliten, som bär ansvaret för anfallet. EU-sanktioner har skrivits in också i villkoren i statsunderstödsavtal. I avtalsvillkoren för partistöd finns en skrivning från och med 2023 om att den som får statsunderstöd ska se till att inga medel eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt blir tillgängliga för eller kan utnyttjas av de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen. Vid användningen av statsunderstöd ska både partiet och partiets distrikts- eller kvinnoorganisationer alltså säkerställa att sanktioner inte har förelagts sådana avtalspartner eller underleverantörer som medverkar i leveransen av produkter eller tjänster som anskaffats med statsunderstödsmedel, eller medlemmar i avtalspartnerns eller underleverantörernas förvaltningsorgan, ledningsorgan eller kontrollorgan eller personer som har kontroll-, representations-, besluts- eller övervakningsrätt i fråga om avtalspartnerna eller underleverantörerna och inte heller direkta eller indirekta ägare av avtalspartnerna eller underleverantörerna.⁶⁶

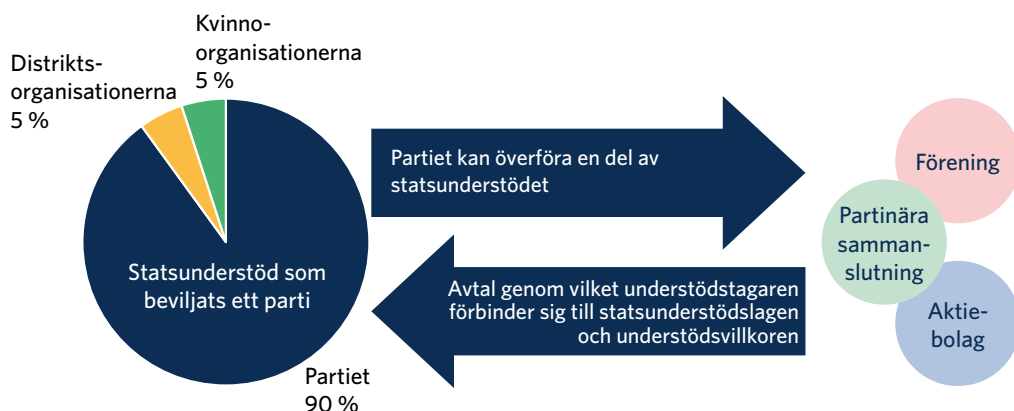
Om mottagaren av partistöd försummar stöd villkoren och sina lagstadgade skyldigheter, kan revisionsverket bestämma att utbetalningen av partistöd ska upphöra och att understöd som redan betalats ut ska återkrävas enligt vad som bestäms om återkrav i statsunderstödslagen.⁶⁷ Man kan dock bestämma att utbetalningen ska upphöra eller att understöd som redan betalats ut ska återkrävas helt eller delvis också i fråga om ett parti som väsentligen försummar en skyldighet som det har enligt denna lag. Om den försumlige är någon annan förening som avses i understödsbeslutet, får upphörandet med utbetalning av understöd eller återkravet gälla bara den del av understödet som anvisats den föreningen.⁶⁸

6.2 Ett parti kan överföra statsunderstöd som det fått till en annan förening, men ett avtal om överföringen ska ingås

Ett parti kan överföra en del av det statsunderstöd det fått till en annan förening, en partinära sammanslutning, en stiftelse eller ett aktiebolag. Enligt statsunderstödslagen ska partiet ingå avtal med understödstagaren om överföring och användning av statsunder-

stödet. Genom avtalet förbinder sig understödstagaren att följa statsunderstödsvillkoren och statsunderstödslagen. Avtalet ska ingås både med de distrikts- och kvinnoorganisationer som nämns i statsunderstödsbeslutet och med andra aktörer.

I villkoren i statsunderstödsbeslutet konstateras att om ett parti överför beviljat understöd för användning för annat än partiets egen verksamhet, ska partiet ingå ett avtal enligt 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen med den aktör som använder understödet. I avtalet kommer man överens om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren på så sätt att villkoren i understödsbeslutet iakttas. Avtalet får alltså inte innehålla villkor som avviker från villkoren i statsunderstödsbeslutet.

Figur 13: Fördelning av partistöd och överföring av partistöd

Genom att ingå avtal med den aktör som får understöd ser partierna för sin del till att den aktör som tar emot understödet förbinder sig att iakttä vad som sägs i statsunderstödsbeslutet och statsunderstödslagen om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. Användningen av understöd som anvisats för annan verksamhet än den egna ska följa villkoren i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.

Partistöd får inte överföras direkt till en enskild kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten, eftersom deras verksamhet inte anses uppfylla de ursprungliga villkoren för beviljande av understöd. En kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten betraktas som en helhet i lagen om kandidaters valfinansiering.⁶⁹ Deras syfte är att stödja en specifik kandidats valkampanj och försöka göra kandidaten framgångsrik i valet, och därför stödjer de inte partiets politiska verksamhet eller partiets informations- och kommunikationsverksamhet. Dessutom, i en situation där en kandidat tar emot statsunderstödsmedel, tar han eller hon i själva verket emot understöd för sin kampanj från en aktör som är särskilt förbjuden i lag. I valfinansieringslagen förbjuds kandidater att ta emot bidrag för valkampanjer från staten, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, kommuner, statliga affärsverk, välfärdsområdenas affärsverk eller kommunala affärsverk eller från bolag som staten, ett välfärdsområde eller en kommun har bestämmande inflytande i.⁷⁰

6.3 Tillsyn och observationer 2024

Statens revisionsverk övervakar partistödets användning. Utöver moderpartiet och de partiföreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet omfattar tillsynsbefogenheterna också alla sammanslutningar till vilka partiet har överfört statsunderstöd.⁷⁵

Revisionsverket har rätt att granska bokföringen och medelsanvändningen för de partier och partiföreningar som fått partistöd för att försäkra sig om att de har följt statsunderstödsvillkoren och statsunderstödslagen. Understödsvillkoren framgår av statsrådets statsunderstödsbeslut om partistöd.

För granskningen ska partierna och partiföreningarna lämna in en redovisning av statsunderstödet användning och sina bokslutshandlingar till revisionsverket. Dessutom ska revisionsverket tillställas alla statsunderstödsavtal som partierna och partiföreningarna har ingått om användning och överföring av understöd. Skyldigheten att lämna in handlingar behandlas i kapitel 5.

Villkor för partiernas statsunderstöd, dvs. partistöd

I statsrådets årliga understödsbeslut samt i partilagen och statsunderstödslagen ställs villkor för partiernas användning av statsunderstöd. Revisionsverket övervakar att villkoren iakttas.

1. **Understödet användningsändamål:** Partistöd får användas endast för att stödja partiets politiska verksamhet samt dess kommunikation och informationsverksamhet.
2. **Öronmärkt andel för distriktsorganisationer och kvinnoverksamhet:** Av partistödet ska fem procent styras till partiets distriktsorganisationer och fem procent till kvinnornas politiska verksamhet. Ett parti ska i sin understödsansökan uppge de distrikts- och kvinnoföreningar som det har för avsikt att överföra öronmärkt stöd till. Kvinno- och distriktsorganisationerna ska använda understödet för att stödja partiets politiska verksamhet och kommunikation i enlighet med det ursprungliga ändamålet, och ett avtal ska ingås om överföring av understödet.
3. **Överföring av understöd till en förening, en partinära sammanslutning eller ett aktiebolag:** Utöver till distrikts- och kvinnoorganisationer kan ett parti överföra en del av partistödet till tredje parter. Understöd kan överföras till föreningar, aktiebolag eller partinära sammanslutningar. Även överfört understöd ska användas för att stödja partiets politiska verksamhet och kommunikation i enlighet med det ursprungliga ändamålet.⁷¹
4. **Avtal om överföring av understöd:** Om partiet överför statsunderstöd till en distrikts- eller kvinnoorganisation eller en tredje part, ska det ingå avtal med understödstagaren om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. Revisionsverket rekommenderar att nya avtal ingås för varje rapporteringsår⁷². Avtalen ska lämnas in till Statens revisionsverk.
5. **Redovisning av statsunderstödet användning:** Partierna samt de distrikts- och kvinnoorganisationer som nämns i statsunderstödsbeslutet ska årligen lämna in en redovisning av statsunderstödet användning till revisionsverket. Redovisningen ska innehålla uppgifter om hur mycket understöd som tagits emot under rapporteringsåret, hur mycket understöd som har överförts till andra föreningar och sammanslutningar, hur understöd som blivit kvar för eget bruk har använts och hur mycket oanvänt understöd som överförs till följande rapporteringsår. Redovisningen görs med en färdig blankett och lämnas in till redovisningsregistret för partifinansieringen.⁷³

Missbruk

Om partistödet används i strid med understödsvillkoren kan revisionsverket bestämma att partiet ska betala tillbaka det understöd som använts på felaktigt sätt eller att utbetalningen av understöd ska upphöra. Understödet återkrävs av partiet fastän missbruket har skett i en annan förenings eller sammanslutnings verksamhet.⁷⁴

Redovisningarna av statsunderstöd och överföringen av statsunderstöd från partierna till deras medlemsföreningar hade gjorts på behörigt sätt

Revisionsverket har utrett förfarandena för redovisning av statsunderstöd hos tillsynsobjekt som tagit emot partistöd. Vid behov har revisionsverket bett tillsynsobjekten rätta redovisningarna eller ge kompletterande information om sitt förfarande. De tillsynsobjekt som får partistöd ska rapportera om användningen av understödet genom årliga redovisningar. Revisionsverket går igenom tillsynsobjektens bokslut och bokföring för att försäkra sig om att informationsinnehållet i redovisningarna är riktigt.

Vid tillsynen 2024 observerades endast enstaka brister i redovisningen av statsunderstöd. Tillsynsobjekten får ofta också andra understöd, till exempel fullmäktigestöd som kommunerna och välfärdsområdena betalar till fullmäktigegrupperna.⁷⁶ Dessutom betalar moderpartierna egna understöd till sina föreningar. Vid granskningarna under tidigare år har man observerat att partiföreningarna inte alltid följer upp olika understödsformer tillräckligt noggrant i bokföringen eller bokslutskalkylerna (balans- eller resultaträkningen). Därför har det ibland varit utmanande att i efterhand fastställa hur tillsynsobjekten har använt partistödet.

Tillsynsobjekten ska fästa avseende vid uppföljningen och dokumenteringen av användningen av statsunderstöd och de ska följa upp statsunderstödet användning noggrant även efter det år som understödet beviljats. Vid tillsynen 2023 observerades att Sannfinländarna r.p. hade meddelat i sin statsunderstödsredovisning för 2022 att den oanvända andelen av statsunderstödet skulle överföras till följande år. På grund av bristfällig uppföljning gick det inte att bekräfta vid granskningen att det redovisade beloppet var riktigt. Partiet ålades då att lämna in till revisionsverket en utredning om hur det följer upp användningen av statsunderstödet och dokumenterar redovisningen av statsunderstödet, för att man vid granskningen ska kunna fastställa på ett tillförlitligt sätt om uppgifterna i partiets redovisning av statsunderstödet är riktiga och tillräckliga.⁷⁷ Sannfinländarna lämnade en utredning av uppgifterna under granskningen 2024. Dessutom meddelade partiet att det rättar ett fel i följande års bokslut.⁷⁸

Det är viktigt att tillsynsobjekten fäster tillräckligt avseende vid användningen av statsunderstödet och dokumenteringen av det. De ska årligen kunna verifiera för tillsynen att partistödet har använts i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet, statsunderstöds-lagen och statsbudgeten.

Om partierna inte kan dokumentera användningen av statsunderstödet på behörigt sätt eller om revisionsverket upptäcker att partistödet använts i strid med understödsvillkoren, kan verket bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra och att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas.

Ett parti och en förening som står under tillsyn ska i efterhand kunna bevisa att partistödet har använts i enlighet med villkoren.

Hittills har det inte funnits något behov av vitesförfarande, eftersom partierna har förhållit sig konstruktivt till iakttagelserna under tillsynen och vidtagit korrigerande åtgärder med snabb tidtabell. Partierna har till exempel frivilligt återbetalat till statsrådets kansli sådana statsunderstödsandelar som revisionsverket har konstaterat att har använts regelstridigt.

Tabell 6: Statsunderstöd till partierna 2023

Parti	Återstående be- lopp 31.12.2022 enl. redovis- ningen, €	Beviljat 2023, €	Överförts, €	Återstående be- lopp 31.12.2023 enl. redovis- ningen, €
Centern i Finland r.p.	0,00	4 573 158,59	1 638 225,00	0,00
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	0,00	7 483 356,19	2 610 657,15	0,00
Gröna förbundet r.p.	100 838,58	2 732 016,29	435 309,78	0,00
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	10 429,40	890 874,65	512 232,24	0,00
Rörelse Nu r.p.	0,00	178 175,33	17 817,50	0,00
Samlingspartiet r.p.	0,00	7 958 482,86	2 738 447,10	0,00
Sannfinländarna r.p.	2 335 101,44	7 780 308,18	1 650 543,83	2 671 816,87
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	0,00	1 603 574,97	480 800,00	0,00
Vänsterförbundet r.p.	0,00	2 256 883,63	595 183,81	0,00
Totalt	2 446 369,42	35 456 830,67	10 679 216,41	2 671 816,87

Fem procent av partistödet är avsett för kvinnors politiska verksamhet

Partistödet är avsett att användas för partiernas politiska verksamhet och för att stödja partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Enligt understödsvillkoren ska ett parti använda fem procent av sitt understöd för verksamheten i partiets distriktsorganisationer och fem procent för den politiska verksamheten som kvinnorna i partiet utövar.

Partiet kan använda den understödssandel på fem procent som anvisats för kvinnors politiska verksamhet för den verksamhet som kvinnorna i det egna partiet utövar eller överföra understödsandelen helt eller delvis till en sådan förening med politisk verksamhet för kvinnor, som partiet har uppgett i sin ansökan om partistöd. Den andel av partistödet som är avsedd för kvinnors verksamhet ska överföras under understödsåret. Partiet måste dock se till att det statsunderstöd som är avsett för kvinnors verksamhet används för sådan verksamhet som uppfyller villkoren. Användningen av understödet ska också dokumenteras i detalj för att det ska gå att fastställa i efterhand om användningen uppfyller kriterierna för den del av statsunderstödet som ska styras till kvinnors verksamhet.

Partierna har ordnat kvinnoverksamheten på olika sätt. Till exempel den oregistrerade föreningen Socialdemokratiska Kvinnor är en del av partiet Finlands Socialdemokratiska Parti r.p. Föreningen har ett eget bankkonto och egen bokföring. Vänsterförbundets Vänster-

kvinnorna är inte heller en registrerad förening. Vänsterkvinnorna är ett nätverk som sköter partiets kvinnoverksamhet och som i praktiken utgör en del av partiets verksamhet. De belopp som redovisats som överförda till kvinnoorganisationer i dessa partiers redovisningar av statsunderstöd har alltså inte överförts till en utomstående organisation, utan beloppen i fråga ingår i partiets bokföring. Andra partier har ordnat kvinnoverksamheten i en separat organisation och de överför den andel av statsunderstödet som är avsedd för kvinnoverksamheten till den. Dessa kvinnoorganisationer rapporterar om användningen av statsunderstödet separat från partiet.

Rörelse Nu r.p. har interna låneavtal med Liikkeen Naiset ry.⁷⁹ Vid granskningen 2024 konstaterades att partistödet för 2023 hade överförts till kvinnoorganisationen i enlighet med redovisningen. Partiet är dock skyldigt dess kvinnoorganisation 13 000 euro, för vilket ett skuldebrev har upprättats. Enligt villkoren i skuldebrevet börjar Rörelse Nu r.p. amortera på skulden till Liikkeen Naiset ry från och med början av 2024 i enlighet med villkoren i skuldebrevet. Revisionsverket fortsätter att följa upp lånebetalningen, eftersom enligt villkoren i statsunderstödsbeslutet ska det understöd som beviljats för partiets politiska verksamhet för kvinnor användas för partiets politiska verksamhet för kvinnor i enlighet med de ursprungliga villkoren. Användningen av understödet ska också dokumenteras i detalj för att det ska gå att fastställa i efterhand om användningen uppfyller kriterierna för den del av statsunderstödet som ska styras till kvinnors verksamhet.⁸⁰

Revisionsverket anser att den nuvarande författningsgrunden tillåter synnerligen brokiga sätt att använda särskilt den andel av statsunderstödet som anvisats för kvinnors politiska verksamhet. Revisionsverket anser att författningsgrunden bör förtydligas i detta avseende. Man bör definiera närmare vad man avser med partiets egen politiska verksamhet i statsbudgeten och beslutet om partistöd. På så sätt säkerställer man att användningen och överföringen av understöd förstås entydigt och att redovisningarna av statsunderstöd är jämförbara sinsemellan. En tydlig och enhetlig författningsgrund skulle också trygga jämlikheten mellan partierna.

Från och med 2023 har villkoren för statsunderstöd kompletterats med sanktioner mot Ryssland

Europeiska unionen har infört flera sanktioner mot Ryssland och Vitryssland efter att Ryssland anföll Ukraina i februari 2022. Syftet med de ekonomiska sanktionerna är att försämra Rysslands förmåga att finansiera kriget. De riktar sig mot den politiska, militära och ekonomiska eliten, som bär ansvaret för anfallet. EU-sanktioner har skrivits in också i villkoren i statsunderstödsavtal.

I avtalsvillkoren för partistöd finns en skrivning från och med 2023 om att den som får statsunderstöd ska se till att inga medel eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt blir tillgängliga för eller kan utnyttjas av de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen. Vid användningen av statsunderstöd ska både partiet och partiets distrikts- eller kvin-

Understöd som beviljats för partiets politiska verksamhet för kvinnor ska användas för partiets politiska verksamhet för kvinnor i enlighet med de ursprungliga villkoren.

noorganisationer alltså säkerställa att sanktioner inte har förelagts sådana avtalspartner eller underleverantörer som medverkar i leveransen av produkter eller tjänster som anskaffats med statsunderstödsmedel, eller medlemmar i avtalspartnernas eller underleverantörernas förvaltningsorgan, ledningsorgan eller kontrollorgan eller personer som har kontroll-, representations-, besluts- eller övervakningsrätt i fråga om avtalspartnerna eller underleverantörerna och inte heller direkta eller indirekta ägare av avtalspartnerna eller underleverantörerna.⁸¹

Revisionsverket bad alla partier som får statsunderstöd om en redogörelse för hur de har försäkrat sig om att sanktionerna iakttas. Flera partier uppgav att de samarbetar med inhemska och allmänt kända aktörer. Partierna anser att bankernas verksamhet för att verkställa sanktionerna minskar riskerna för att ekonomiska resurser går till de aktörer som upptagits i sanktionsförteckningen. Enligt de uppgifter som erhållits vid granskningen utför partierna också granskningar vid behov och de har krävt separata försäkringar av avtalsparterna om att de inte omfattas av sanktionerna.⁸²

Statens revisionsverk påminner om att det är understödstagaren som bär ansvaret för att sanktionerna som gäller avtalspartner, underleverantörer, överföringsmottagare, samarbetspartner och förmånstagare utreds och att de är korrekta. Leverantörens försäkring och vid statsunderstöd överföringsmottagarens försäkring undanröjer inte understödsmottagarens ansvar vid upphandlingarna, utan understödstagaren ska vid behov begära en tilläggsutredning för att säkerställa detta. Det rekommenderas att de som får statsunderstöd bedömer förfarandena i anslutning till iakttagandet av sanktionerna och vid behov preciserar åtgärderna så att de på ett tillförlitligt sätt kan påvisa att de följer punkt 2.3 i bilaga 2 (Villkor för understöd) till statsunderstödsbeslutet (Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna).

Avtal om överföring av statsunderstöd från partiet till närstående förlagsaktiebolag hade ingåtts på adekvata grunder

I villkoren för statsunderstödsbeslutet konstateras att om ett parti överför beviljat understöd för att användas för annat än partiets egen verksamhet, ska partiet ingå ett avtal enligt statsunderstödslagen med den aktör som använder understödet. Genom att ingå avtal med den aktör som får understöd ser partierna för sin del till att den aktör som tar emot understödet förbinder sig att iakta vad som sägs i statsunderstödsbeslutet och statsunderstödslagen om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. Användningen av understöd som anvisats för annan verksamhet än den egna ska följa villkoren i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.

Riksdagspartierna har redan i flera år överfört en del av partistödet exempelvis till ett aktiebolag som publicerar partiets tidning. Under de senaste tre åren har partierna årligen överfört cirka 4 miljoner euro i statsunderstöd till aktiebolag. Då de överförda statsunderstödsandelarna hade stigit till flera miljoner euro beslöt revisionsverket att rikta tillsynen år 2024 till användningen och uppföljningen av statsunderstöd och särskilt till överförda medel. Vid tillsynen strävade revisionsverket efter att utreda om statsunderstödstagarna har iakttagit avtalsförfarandena enligt statsunderstödslagen avseende användningen av statsunderstöd, avseende övervakningen av användningen och avseende om användningen har motsvarat de villkor som nämnts i understödsbeslutet om partistöd som överförts till aktiebolag.

Tabell 7: Statsunderstöd som överförts till andra organisationer än de som nämns i statsunderstödsbeslutet 2020–2023.

Organisation	2020, €	2021, €	2022, €	2023, €
Centern i Finland r.p.	916 667	876 667	946 667	749 997
Suomenmaa Kustannus Oy	916 667	876 667	946 667	749 997
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	962 000	998 000	950 000	945 00
Arbetsförlaget Ab	83 000	83 000	83 000	83 000
Finlands svenska unga socialdemokrater FSUD rf	0	2 000	0	0
Helsingin sos dem nuorisoyhdistys ry	0	5 000	0	0
Kaakkois-Suomen Demarinuoret ry	0	8 500	0	0
Kristilliset Sosialidemokraatit ry	5 000	5 000	5 000	0
Kustannus Oy Demokraatti	800 000	800 000	800 000	800 000
Lounais-Suomen Sosialidemokraattiset nuoret ry	0	7 000	0	0
Länsi-Suomen Sosialidemokraattiset nuoret ry	0	8 000	0	0
Osuuskunta Kansanvalta	50 000	50 000	50 000	50 000
Pohjois-Suomen Demarinuoret PSDN ry	0	3 000	0	0
Savo-Karjalan Demarinuoret ry	0	8 500	0	0
Socialidemokraattiset Nuoret ry	8 000	0	0	0
Socialidemokraattiset Opiskelijat - SONK ry	16 500	12 000	12 000	12 000
Uudenmaan Demarinuoret ry	0	6 000	0	0
Gröna förbundet r.p.	85 000	0	0	0
Vihreä Lanka Oy	85 000	0	0	0
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	58 740	58 740	63 240	58 740
Kristdemokraterna i Finland (KD) Svenska Organisation rf	19 580	19 580	19 580	19 580
Suomen Kristillisdemokraattiset Nuoret ry	39 160	39 160	43 660	39 160
Rörelse Nu r.p.	0	0	1 000	0
Liikkeen Nuoret ry	0	0	1 000	0
Samlingspartiet r.p.	1 805 004	1 587 500	1 261 670	1 508 330
Kansalliskustannus Oy	1 805 004	1 587 500	1 261 670	1 508 330
Sannfinländarna r.p.	1 999 405	2 032 334	2 163 334	1 942 675
Jyväskylän seudun perussuomalaiset	4 000	0	0	0
Perus-Äijät ry	8 000	5 000	0	1 462
Peruspuurtajat ry	8 000	0	0	2 708
Perussuomalainen Nuoriso ry	46 071	174 000	270 000	308 511
Suomen Perusta -säätiö s.r.	100 000	100 000	0	130 000
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	0	0	0	0
Vänsterförbundet r.p.	408 906	408 956	408 906	358 936
Kansan Uutiset Oy	388 906	388 956	388 906	338 936
Kansan Tahto Oy	20 000	20 000	20 000	20 000
Totalt	6 236 222	5 962 197	5 794 817	5 563 678

Vid granskningen gick man igenom förfarandet för statsunderstöd mellan Centerpartiet och Suomenmaan Kustannus Oy, Samlingspartiet och Kansalliskustannus Oy, Vänsterförbundet och Kansan Uutiset Oy samt Finlands Socialdemokratiska Parti och Kustannus Oy Demokraatti. Alla ovan nämnda partier hade ingått adekvata avtal om överföring av statsunderstöd till förlagsaktiebolagen. Partierna hade också adekvata förfaranden för övervakning av användningen av statsunderstöd och de genomförde övervakningsåtgärder. Vid granskningarna observerades ingen användning av statsunderstödsmedel som skulle ha stridit mot statsunderstödsvillkoren.⁸³

Vid granskningen observerades att partierna i regel hade avtalat med sina distriktsorganisationer och kvinnoorganisationer samt andra aktörer, såsom aktiebolag, om överföring av partistödet för 2023 i enlighet med 7 § i statsunderstödslagen. Endast små brister upptäcktes i avtalsförfarandena.

En del av partierna och distriktsorganisationerna har ingått avtal om överföring av statsunderstöd som är i kraft under en valperiod eller tills vidare. Statsunderstödsbeslut fattas dock årligen eller, om en ny valperiod inleds, till och med två gånger om året. I avtal som gäller tills vidare och i valperiodspecifika avtal finns en risk att avtalsvillkoren inte längre motsvarar villkoren i det aktuella statsunderstödsbeslutet i slutet av avtalsperioden. Revisionsverket rekommenderar att partierna och partiföreningarna ingår avtal om statsunderstöd årligen eller ser till att avtal om statsunderstöd som ingåtts för en valperiod eller längre följer de ursprungliga villkoren i statsunderstödsbeslutet.

Endast enstaka brister i revisionsberättelserna

Revisorn för ett parti som får partistöd och för en partiförening som nämns i statsunderstödsbeslutet ska i sin revisionsberättelse uttala sig om huruvida tillsynsobjektet har följt bestämmelserna i partilagen och villkoren i understödsbeslutet när det gäller statsunderstödet användning och rapporteringen om dess användning. Revisorn ska också uttala sig om huruvida det parti eller den förening som revisorn har granskat har iakttagit partilagens bestämmelser om utomstående bidrag, bidragsbegränsningar och redovisning av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen till revisionsverket. Bestämmelserna i partilagen tillämpas på redovisningsrevisionen av partier som får statsunderstöd, föreningar som nämns i understödsbeslutet och partinära sammanslutningar. Bestämmelserna tillämpas inte på partier som inte får statsunderstöd.

Vid tillsynen över partistödet observeras årligen att revisorsuttalande enligt partilagen saknas i enskilda revisionsberättelser. Vid tillsynen 2024 saknades de uttalanden som förutsätts i partilagen i ett tillsynsobjekts revisionsberättelse.⁸⁴ Eftersom revisorerna ska uttala sig om statsunderstödet användning och rapporteringen om dess användning, bör de redan i samband med revisionen av bokslutet ha tillgång till redovisningar av statsunderstödet användning. Partierna och partiföreningarna bör se till att de ger de redovisningar och det granskningsmaterial som krävs till revisorerna i god tid.

Avtal om överföring och användning av statsunderstöd ska följa de ursprungliga villkoren i statsunderstödsbeslutet.

7 Begränsningar i tillsynsbefogenheterna och behov av revidering av valfinansieringslagen

Revisionsverket utövar tillsyn över val- och partifinansieringen inom ramen för sina befogenheter. I det praktiska tillsynsarbetet har man dock observerat att det finns sådana brister i revisionsverkets nuvarande tillsynsbefogenheter som försvårar en ändamålsenlig skötsel av tillsynen. Bristerna kan därför på ett betydande sätt hindra att öppenheten i val- och partifinansieringen förverkligas i enlighet med lagstiftningens syften.

Under valperioden 2019–2023 bereddes en reform av lagstiftningen om parti- och valfinansieringen (RP 254/2022). Lagförslaget förföll, eftersom det inte hann behandlas före riksdagsvalet 2023, och de lagändringar som är centrala för tillsynen över parti- och valfinansieringen förblev ogjorda.

7.1 Endast en liten del av partiföreningarna omfattas av tillsynen

Med stöd av partilagen kan revisionsverket endast utöva tillsyn över partier, i understödsbeslutet avsedda föreningar och partinära sammanslutningar. År 2023 var antalet tillsynsobjekt sammanlagt 158. Avgränsningen utesluter största delen av partiföreningarna från tillsynen. Enligt vissa uppskattningar finns det upp till 6 000 partiorganisationer i Finland. Enligt revisionsverket borde tillsynsuppdraget breddas till att omfatta även lokalföreningar.

7.2 Jämförelseuppgifter skulle effektivisera tillsynen

Skyldigheten att lämna uppgifter om partifinansieringen gäller endast tillsynsobjekt (dvs. registrerade partier, partinära sammanslutningar och de partiföreningar som uppges i beslutet om partistöd) och revisionsverket har inte rätt att kräva utredningar och tilläggsuppgifter av tredje parter. Således har revisionsverket i praktiken inte rätt att kräva eller samla in jämförelseuppgifter för att kontrollera riktigheten i de uppgifter och redovisningar som lämnats in.

Revisionsverket har i sina rapporter lyft fram sin begränsade rätt till informationsåtkomst. I nuläget har revisionsverket inte rätt att få ytterligare information från dem som gett bidrag till partier eller från aktörer som tillhandahållit service eller produkter till partier. Även Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa OSSE och riksdagens

revisionsutskott har redan länge uppmärksammat revisionsverkets begränsade rätt till informationsåtkomst. Begränsad rätt till informationsåtkomst är ett hinder för effektiv tillsyn. Detta har också skapat en situation där till exempel ett enskilt medieföretag kan ha mer information om omfattningen av partiernas valkampanjer än tillsynsmyndigheten.

7.3 Sanktionerna för överträdelser av partilagen är ringa

I 8 § i partilagen beskrivs begränsningar i fråga om att ta emot partifinansiering. Där uppges också de aktörer som det är förbjudet att ta emot finansiering från. Det finns dock inga bestämmelser om sanktioner för brott mot begränsningarna, och övervakning av begränsningarna ingår inte i revisionsverkets tillsynshelhet, utan omfattas av det så kallade politiska ansvaret. Inom ramen för den nuvarande lagstiftningen behöver partierna till exempel inte betala tillbaka en bidragsprestation som en aktör som förbjudits särskilt i lag har gett.

7.4 Begränsningen av möjligheterna att förelägga vite är ett hinder för effektiv tillsyn

I den nuvarande lagstiftningen är möjligheten att förelägga vite det enda sättet att effektivisera verkställandet som kan jämföras med sanktioner, men dess användning har begränsats hårt. Revisionsverket får vid vite förplikta ett tillsynsobjekt att fullgöra sin skyldighet, om tillsynsobjektet inte lämnar in, rättar eller kompletterar handlingar eller uppgifter trots uppmaning från verket eller tillsynsobjektet inte visar att handlingarna eller uppgifterna är riktiga och tillräckliga och försummelsen enligt en helhetsbedömning är väsentlig.

Det finns dock problem med formuleringen i lagen. Till exempel enligt 9 d § i partilagen ska handlingar och uppgifter som gäller partiet lämnas in inom tre månader från det att partiets bokslut har fastställts. Också en sammanslutning eller stiftelse som anmälts vara en partinära sammanslutning ska lämna de lagenliga uppgifterna inom tre månader från det att bokslutet har fastställts. Handlingar och uppgifter som gäller föreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet ska lämnas in inom en månad från det att föreningens bokslut har fastställts.

I det praktiska tillsynsarbetet har man observerat att i situationer där tillsynsobjekten inte har fastställt sitt bokslut kan revisionsverket inte förutsätta att tillsynsobjekten vid vite lämnar uppgifterna till revisionsverket. Tillsynsobjekten kan alltså fördröja eller till och med förhindra tillsynen genom att inte fastställa sitt bokslut. Revisionsverket anser att lagen bör kompletteras så att revisionsverket skulle kunna kräva tillsynsobjekten på tilläggsuppgifter om extern finansiering (kontoutdrag eller bokföring) i en situation där de inte fastställer sitt bokslut. Tilläggsuppgifter skulle lämnas in med stöd av vite.

7.5 Långivarnas namn bör offentliggöras

Den nuvarande lagstiftningen förpliktar inte till att offentliggöra långgivarens namn även om lånet skulle vara av betydande storlek. Det finns inte heller några begränsningar angående lånebeloppet. Via långgivning är det möjligt att dölja politisk finansiering för allmänheten och kringgå de nuvarande bestämmelserna. Transparensen i partifinansieringen skulle ökas av att namnen på långgivarna skulle offentliggöras. På så sätt skulle sådana långgivare, i fråga om vilka man kan tänka sig att bindningar uppstår, komma till allmänhetens kännedom.

Revisionsverket anser därför att namnen på dem som gett partier, partinära sammanlutningar och partiföreningar som nämns i understödsbeslutet lån bör offentliggöras om lånebeloppet är minst 1 500 euro. I fortsättningen bör *aktuella redovisningar* göras i fråga om de aktörer som gett lån. När det gäller lån som beviljas av ett finansiellt institut skulle det räcka med att veta att långgivaren är ett finansiellt institut.

Regeringens proposition 190/2024 innehåller ett förslag till lagändring som skulle rätta till de brister som förts fram. Regeringens proposition meddelades i plenum den 22 november 2024.

7.6 Valfinansiering: Den nedre gränsen för bidrag som ska redovisas separat borde sänkas eller slopas helt för juridiska personer

I samband med reformen av parti- och valfinansieringen under valperioden 2019–2023 föreslog revisionsverket att den nedre bidragsgränsen för offentliggörande av juridiska personers namn ska sänkas. Förslaget gallrades bort under lagberedningen, men revisionsverket anser fortfarande att det är ett betydande ändringsbehov. Det skulle fortfarande vara motiverat att beakta förslaget, eftersom problem med integritetsskyddet inte skulle uppstå om skyldigheten att offentliggöra uppgifter gällde endast juridiska personer. På basis av tillsynspraxisen skulle en sänkning av den nedre gränsen dock innebära mycket större öppenhet både i fråga om källorna till den politiska finansieringen och de brott mot bestämmelserna som förekommer i den. Och viktigast av allt är att den politiska finansieringen skulle bli mer transparent.

Bilaga 1: Granskningar av partifinansieringen 2024

Granskade organisationer	Granskningsdatum
Centern i Finland r.p.	11.9.2024
Keskustan Uudenmaan piiri ry	12.9.2024
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr	28.8.2024
Suomenmaan Kustannus Oy	11.9.2024
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	17.9.2024
Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry	27.8.2024
Tikkurila Säätiö sr	4.10.2024
Työväenlehistön Kannatusyhdistys ry	5.9.2024
Kustannus Oy Demokraatti	17.9.2024
Gröna förbundet r.p.	10.10.2024
De Gröna i Helsingfors rf	15.10.2024
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	23.9.2024
Kristdemokraterna i Finland (KD) Nylands krets rf	7.10.2024
Rörelse Nu r.p.	3.10.2024
Samlingspartiet r.p.	23.9.2024
Uudenmaan Kokoomus ry	10.9.2024
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun säätiö sr	25.9.2024
Kansallissäätiö sr	24.9.2024
Lillträskin Kurssikeskussäätiö sr	9.9.2024
Pirkanmaan Kansallissäätiö sr	30.10.2024
Snellman-säätiö sr	3.10.2024
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	20.9.2024
Kansalliskustannus Oy	23.9.2024
Sannfinländarna r.p.	16.9.2024
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry	29.8.2024

Granskade organisationer	Granskningsdatum
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	24.9.2024
Svenska folkpartiet i Nyland r.f.	18.9.2024
Vänsterförbundet r.p.	1.10.2024
Österbottens Vänsterförbundet rf	2.10.2024
Kansan Uutiset Oy	1.10.2024
Djurrättspartiet r.p.	10.9.2024
Feministiska partiet r.p.	25.9.2024
Finska Folket Först r.p.	27.11.2024*
Korjausliike r.p.	6.9.2024
Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.	10.10.2024
Medborgarförbundet r.p.	18.10.2024
Medborgarpartiet r.p.	27.11.2024*
Piratpartiet r.p.	11.10.2024
Seitsemän tähden liike r.p.	5.9.2024
Valta kuuluu kansalle r.p.	4.10.2024

*Inget separat granskningsmöte. Partiet lämnade en separat skriftlig utredning.

Bilaga 2: Riksdagspartier, partiföreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet och partinära sammanslutningar

Samlingspartiet r.p.	Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	Gröna förbundet r.p.
Partiföreningar Helsingin Kokoomus ry Hämeen Kokoomus ry Kaakkois-Suomen Kokoomus ry Keski-Suomen Kokoomus ry Lapin Kokoomus ry Pirkanmaan Kokoomus ry Pohjanmaan Kokoomus ry Pohjois-Pohjanmaan Kokoomus ry Satakunnan Kokoomus ry Savo-Karjalan Kokoomus ry Uudenmaan Kokoomus ry Varsinais-Suomen Kokoomus ry Kokoomuksen naisten liitto ry Partinära sammanslutningar Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr Kansallisen Kokoomuksen Kainuun Säätiö sr Kansallissäätiö sr Lillträskin Kurssikeskussäätiö sr Pirkanmaan Kansallissäätiö sr Pohjois-Pohjanmaan Kansallissäätiö sr Snellman-Säätiö sr Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	Partiföreningar Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Etelä-Savon piiri ry Kristdemokraterna i Finland (KD) Helsingfors krets rf Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Hämeen piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Keski-Pohjanmaan piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Keski-Suomen piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Kymen piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Lapin piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pirkanmaan piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjanmaan piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjois-Karjalan piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Pohjois-Savon piiri ry Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Satakunnan piiri ry Kristdemokraterna i Finland (KD) Nylands krets rf Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Varsinais-Suomen piiri ry Finlands Kristdemokratiska (KD) Kvinnor rf	Partiföreningar De Gröna i Helsingfors rf Hämeen Vihreät ry Kaakkois-Suomen Vihreät ry Keski-Suomen Vihreät ry Lapin Vihreät ry Oulun vaalipiirin Vihreät ry Pirkanmaan Vihreät ry Satakunnan Vihreät ry Savo-Karjalan Vihreät ry Nylands Gröna rf De Gröna i Vasa valdistrikt rf De Gröna i Egentliga Finland rf Gröna Kvinnorna rf
Finlands Socialdemokratiska Partiet r.p.	Sannfinländarna r.p.	Centern i Finland r.p.
Partiföreningar Finlands Svenska Socialdemokrater rf Helsingfors Socialdemokrater ry Hämeen Sosialidemokraatit ry Kaakkois-Suomen Sosialidemokraatit ry Lapin Sosialidemokraattinen Piiri ry Oulun Sosialidemokraattinen Piiri ry Pirkanmaan Sosialidemokraattinen piirijärjestö ry Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry Satakunnan Sosialidemokraatit ry Savo-Karjalan Sosialidemokraatit ry SDP:n Keski-Suomen Piiri ry Uudenmaan Sosialidemokraatit ry Egentliga Finlands Socialdemokratiska Distrikt ry Partinära sammanslutningar Tikkurila Säätiö sr Turun Työväensäätiö sr Työväenlehdistön Kannatusyhdistys ry	Partiföreningar Perussuomalainen Helsinki ry - Helsingin piiri Perussuomalaisten Etelä-Pohjanmaan piiri ry Perussuomalaisten Etelä-Savon piiri ry Perussuomalaisten Hämeen piiri ry Perussuomalaisten Kainuun piiri ry Perussuomalaisten Keski-Pohjanmaan piiri ry Perussuomalaisten Keski-Suomen piiri ry Perussuomalaisten Kymen piiri ry Perussuomalaisten Lapin piiri ry Perussuomalaisten Pirkanmaan piiri ry Perussuomalaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri ry Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry Perussuomalaisten Pohjois-Savon piiri ry Perussuomalaisten Satakunnan piiri ry Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry Perussuomalaisten Varsinais-Suomen piiri ry Perussuomalaiset Naiset ry	Partiföreningar Centers distrikt r.f. Keskustan Etelä-Hämeen piiri ry Keskustan Etelä-Pohjanmaan piiri ry Keskustan Etelä-Savon piiri ry Keskustan Helsingin piiri ry Keskustan Itä-Savon piiri ry Keskustan Kainuun piiri ry Keskustan Karjalan piiri ry Keskustan Keski-Pohjanmaan piiri ry Keskustan Keski-Suomen piiri ry Keskustan Kymenlaakson piiri ry Keskustan Lapin piiri ry Keskustan Peräpohjolan piiri ry Keskustan Pirkanmaan piiri ry Keskustan Pohjois-Karjalan piiri ry Keskustan Pohjois-Pohjanmaan piiri ry Keskustan Pohjois-Savon piiri ry Keskustan Päijät-Hämeen piiri ry Keskustan Satakunnan piiri ry Keskustan Uudenmaan piiri ry Keskustan Varsinais-Suomen piiri ry Centerkvinnorna i Finland rf Partinära sammanslutningar Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	Vänsterförbundet r.p.	Rörelse Nu r.p.
Partiföreningar Svenska folkpartiet i Egentliga Finland rf Svenska folkpartiet i Helsingfors rf Svenska folkpartiet i Nyland r.f. Svenska folkpartiet i Österbotten r.f. Svenska folkpartiets Samkrets rf Svenska Kvinnoförbundet rf Partinära sammanslutningar Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	Partiföreningar Vänsterförbundet i Helsingfors rf Hämeen Vasemmistoliitto ry Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto ry Kainuun Vasemmisto ry Keski-Suomen Vasemmisto ry Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry Österbottens Vänsterförbundet rf Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto ry Satakunnan Vasemmistoliitto ry Savo-Karjalan Vasemmisto ry Vänsterförbundet i Egentliga-Finland rf Vänsterförbundet i Nyland rf Vasemmistoliiton Lapin piiri ry	Partiföreningar Liike Nyt Varsinais-Suomen piiri ry Liike Nyt Helsingin piiri ry Liike Nyt Uudenmaan piiri ry Liike Nyt Hämeen piiri ry Liike Nyt Kaakkois-Suomen piiri ry Liike Nyt Savo-Karjalan piiri ry Liikkeen naiset ry

Bilaga 3: Statistik över partifinansieringen

Tabell 8: Bidrag som redovisats i redovisningsregistret för partifinansieringen (aktuella redovisningar) partivis 2013–2023.

Organisation	Bidragsbelopp, €
Centern i Finland r.p.	2 945 973,37
Feministiska partiet r.p.	30 500,00
Finlands Kommunistiska Parti r.p.	293 578,30
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	1 487 487,38
Gröna förbundet r.p.	588 344,03
Korjausliike r.p.**	53 600,00
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	188 882,77
Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.	21 249,72
Medborgarförbundet r.p.*	20 500,00
Medborgarpartiet r.p.	55 114,24
Piratpartiet r.p.	13 233,83
Rörselse Nu r.p.	25 700,00
Samlingspartiet r.p.	3 841 794,51
Sannfinländarna r.p.	552 336,07
Seitsemän tähden liike r.p.	102 500,00
Sinivalkoinen Rintama r.p.	3 000,00
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	16 608 539,19
Vapauden liitto r.p.	25 398,36
Vänsterförbundet r.p.	389 556,00
Öppna Partiet r.p.	13 500,00

* Innefattar bidrag som erhållits under tidigare namn (Självständighetspartiet r.p.)

** Innefattar bidrag som erhållits under tidigare namn (Blå framtid r.p. och De Blåa r.p.)

Tabell 9: Bidrag från partinära sammanslutningar 2013–2023

Organisation	Bidragsbelopp, €
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	
Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	16 137 271,00
Samlingspartiet r.p.	
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	3 000 000,00
Kansallissäätiö sr	1 203 306,00
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun Säätiö sr	1 112 886,00
Snellman-Säätiö sr	1 014 762,50
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	611 839,60
Pirkanmaan Kansallissäätiö sr	203 300,00
Pohjois-Pohjanmaan Kansallissäätiö sr	46 100,00
Lillträskin Kurssikeskussäätiö sr	16 500,00
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	
Turun työväensäätiö sr	1 368 130,64
Tikkurila Säätiö sr	777 893,95
Työväenlehdistön Kannatusyhdistys ry	447 000,00
Centern i Finland r.p.	
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr	1 064 800,00
Sannfinländarna r.p.	
JRT-säätiö sr (aik. Perussuomalaisten Tukisäätiö sr)*	468 773,96

* Stiftelsens ställning som partinära sammanslutning upphörde i juni 2018.

Tabell 10: Bidrag från andra stiftelser än partinära sammanslutningar 2013–2023

Organisation	Bidragsbelopp, €
Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr*	966 671,44
Stiftelsen Tre Smeder sr	617 000,00
JRT-säätiö sr (Perussuomalaisten tukisäätiö)**	468 773,96
Yksityisyrittäjäin Säätiö sr	330 000,00
Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne sr	146 000,00
Avantisäätiö sr	110 508,00
Spartacus-säätiö sr	105 165,20
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) -säätiö	60 000,00
Koillismaasäätiö sr	51 200,00
Imatrankoskenparrassäätiö sr	49 890,00
Maaseudun Säätiö sr	42 250,00
Salin-säätiö sr	36 000,00
Satakunnan kansallissäätiö sr	32 950,13
Kansan Sivistysrahasto sr	22 500,00
Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland sr	22 000,00
Keskitien säätiö sr	18 000,00
Naantalin Työväenyhdistyksen rekisteröity säätiö	11 000,00
Nuorkansallinen vapaussäätiö sr	10 000,00
Nurmijärven Sosialidemokraattisen Työväenyhdistyksen Säätiö sr	10 000,00
Kari Mattilan säätiö sr	3 500,00
Heinolan Sosialidemokraattisen Työväenyhdistyksen Säätiö sr	3 100,00
Tradekan säätiö sr	3 000,00
Suomalais-Ruotsalainen Kulttuurirahasto	2 000,00
Yrjö Sirolan Säätiö sr	2 000,00
Maailman Luonnon Säätiö - World Wide Fund For Nature, Suomen rahasto sr	1 600,00

* Innefattar också bidrag från Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr. Bidragen har redovisats med samma FO-nummer.

** Stiftelsen var tidigare en partinära sammanslutning till Sannfinländarna r.p. Perioden som partinära sammanslutning upphörde i juni 2018.

Tabell 11: De organisationer som gav mest bidrag 2023

Organisation	Bidragsbelopp, €
Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	1 906 583,00
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	700 000,00
Turun Työväensäätiö sr	197 149,02
Snellman-Säätiö sr	195 000,00
Svenska litteratursällskapet i Finland rf*	180 000,00
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun Säätiö sr	130 120,00
Pro Markkinatalous ry	123 000,00
Kansallissäätiö sr	120 000,00
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr	90 000,00
Tikkurila Säätiö sr	82 000,00
Stiftelsen Tre Smeder sr	76 500,00
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	70 000,00
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry	50 000,00
Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	46 511,44
Föreningen Konstsamfundet r.f.	45 000,00
Svenska folkpartiets garantier r.f.	33 000,00
Teollisuusdemareiden opintoyhdistys	30 000,00
Wihuri Packaging Oy	30 000,00
Yksityisyrittäjien Säätiö sr	30 000,00

* Föreningen har skött betalningsrörelsen för Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr.

Tabell 12: De privatpersoner som gav mest bidrag 2023

Person	Bidrags- belopp, €	Person	Bidrags- belopp, €
Holopainen Mauri (kuolinpesä)	2 300 000,00	Diarra Fatim	8 867,00
Alametsä Alviina	26 129,00	Mårtens Linn	8 773,00
Haavisto Pekka	24 165,85	Elo Tiina	8 690,00
Hyrkkö Saara	23 180,00	Salmela Heikki	8 500,00
Tynkkynen Oras	21 628,50	Seppälä Peppi	8 460,00
Ohisalo Maria	20 568,40	Huff Shawn	8 251,00
Viilo Mikko	19 150,00	Tiihonen Ossi Pentti	7 914,30
Hopsu Inka	18 650,60	Hautala Heidi	7 700,00
Harjanne Atte	16 443,85	Myllyniemi Markus	7 654,00
Holopainen Mari	15 300,45	Nieminen Riku	7 592,70
Mikkonen Krista	14 995,00	Tulkki Ville	7 550,00
Hiltunen Teemu	13 700,00	Pasanen Amanda	7 124,80
Lautimo Katja	13 170,00	Virta Sofia	7 070,10
Lohikoski Pia	13 110,20	Vaiste Heikki	7 000,00
Aaltola Elisa	12 398,85	Vaiste Mikko	7 000,00
Partanen Henna	11 923,50	Paatero Sirpa	6 940,00
Kousa Tuuli	11 648,80	Lindgren Minna	6 579,30
Koponen Noora	11 520,00	Kvarnström Waldemar	6 290,00
Sangervo Julia	11 447,04	Vanhanen Reetta	6 218,80
Kaimio Tuire	10 700,00	Tarkkila Heikki	6 200,00
Saramo Jussi	10 648,50	Weckström Sandra	5 976,80
Aho Kari Jussi	10 000,00	Laak Noora	5 919,85
Ehrnrooth Georg Johan Casimir	10 000,00	Holopainen Hanna Riikka	5 782,08
Fagnäs Peter	10 000,00	Karhunen Maija	5 482,00
Kallasvuo Olli-Pekka Juhani	10 000,00	Poutala Mika	5 474,00
Kari Pekka	10 000,00	Haapanen Kaapo	5 402,00
Kyöstilä Heikki	10 000,00	Pitko Jenni	5 532,00
Paananen Elmar Jalo	10 000,00	Jenytin Cosmo	5 235,00
Sjöblum Karl	10 000,00	Kivelä Mai	5 182,85
Sjöblom Juhani	10 000,00	Kivirinta Aki Tuomas	5 000,00
Tolppanen Ari	10 000,00	Pennanen Petrus	5 000,00
Suomela Iiris	9 472,00	Raippalinna Jalmari	5 000,00

Tabell 13: De största bidragstagarna 2023

Organisation	Bidragsbelopp, €
Centern i Finland r.p.	2 349 674,50
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	1 974 204,92
Samlingspartiet r.p.	910 500,00
Uudenmaan Vihreät ry	187 819,60
Turun Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	169 786,48
Kokoomuksen Nuorten Liitto r.y.	165 000,00
Helsingin Vihreät ry	154 970,29
Gröna förbundet r.p.	134 617,00
Kainuun Kokoomus ry	130 120,00
Svenska folkpartiet i Helsingfors rf	113 056,00
Svenska folkpartiet i Nyland r.f.	98 478,00
Suomen Keskustanuoret ry	90 000,00
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	88 908,87
Varsinais-Suomen Kokoomus ry	83 750,00
Tikkurilan Työväenyhdistys ry	82 000,00
Svensk Ungdom, Svenska folkpartiets ungdomsorganisation r.f.	80 500,00
Helsingin Vasemmistoliitto ry	62 056,40
Helsingin Kokoomus ry	60 000,00
Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry	60 000,00
Svenska Kvinnoförbundet r.f	57 000,00
Vänsterförbundet r.p.	54 954,00
Svenska folkpartiet i Egentliga Finland r.f.	51 418,00
Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto ry	50 000,00
Pirkanmaan Vihreät ry	48 688,54
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	48 000,00
Uudenmaan Vasemmistoliitto ry	41 201,01
Finlands Kommunistiska Parti r.p.	37 895,33
Svenska folkpartiet i Österbotten r.f.	33 600,00
Kaakkois-Suomen Sosialidemokraatit ry	31 382,02
Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry	30 200,00
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	30 000,00
Svenska folkpartiets Samkrets rf	30 000,00

Tabell 14: De privatpersoner som gav mest bidrag till partiets valkampanj vid riksdagsvalet 2023

Givare	Bidragsbelopp, €	Parti
Hiltunen Teemu	17 500	Gröna förbundet r.p.
Aho Kari	10 000	Samlingspartiet r.p.
Ehrnrooth George Johan Casimir	10 000	Samlingspartiet r.p.
Fagnäs Peter	10 000	Samlingspartiet r.p.
Kallasvuo Olli-Pekka Juhani	10 000	Samlingspartiet r.p.
Kyösti Heikki	10 000	Samlingspartiet r.p.
Paananen Elmar Jalo	10 000	Samlingspartiet r.p.
Sjöblom Karl	10 000	Samlingspartiet r.p.
Sjöblom Juhani	10 000	Samlingspartiet r.p.
Tolppanen Ari	10 000	Samlingspartiet r.p.
Tarkkila Heikki	6 500	Gröna förbundet r.p.
Lehtola Laura	6 000	Gröna förbundet r.p.
Peltola Janne	5 125	Gröna förbundet r.p.
Ylönen Tatu	5 000	Samlingspartiet r.p.
Kivirinta Aki Tuomas	5 000	Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
Raippalinna Jalmari	5 000	Gröna förbundet r.p.
Hassi Satu	4 460	Gröna förbundet r.p.
Väisänen Kim	3 000	Gröna förbundet r.p.
Kivekäs Otso	2 800	Gröna förbundet r.p.
Haavisto Pekka	2 800	Gröna förbundet r.p.
Lätti Riitta	2 650	Gröna förbundet r.p.
Sarasvuo Jari Kimmo Johannes	2 500	Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
Waroma Antti	2 500	Gröna förbundet r.p.
Harjanne Kerttuli	2 500	Gröna förbundet r.p.
Harjanne Risto	2 500	Gröna förbundet r.p.
Kemppainen Ilona	2 000	Vänsterförbundet r.p.
Pasanen Jaana	2 000	Gröna förbundet r.p.
Partanen Jouko	2 000	Gröna förbundet r.p.
Lehtola Ritva	1 900	Gröna förbundet r.p.
Rantanen Leena	1 800	Gröna förbundet r.p.
Hautala Heidi	1 700	Gröna förbundet r.p.
Karinkanta Risto	1 600	Gröna förbundet r.p.
Järvelin Anneli	1 500	Gröna förbundet r.p.
Järvelin Heikki	1 500	Gröna förbundet r.p.
Tuominen Pirjo	1 500	Gröna förbundet r.p.
Hyrkkö Päivi	1 500	Gröna förbundet r.p.

Tabell 15: De företag som gav mest bidrag till partiets valkampanj vid riksdagsvalet 2023

Givare	Bidragsbelopp, €	Parti
Wihuri Packaging Oy	30 000	Samlingspartiet r.p.
Wihuri Oy	15 000	Centern i Finland r.p.
Tampereen Tiivisteteollisuus Oy	10 500	Samlingspartiet r.p.
First Fellow Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Avain Yhtiöt Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Notalar Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Pontos Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
T2H Group Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Troll Capital Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Versowood Oy	10 000	Samlingspartiet r.p.
Algoritmi Oy	5 000	Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
GynMedi Oy	5 000	Gröna förbundet r.p.
Konsultointi Laaksoharju	2 100	Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
Keitele Forest Oy	1 500	Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.

Tabell 16: De övriga aktörer som gav mest bidrag till partiets valkampanj vid riksdagsvalet 2023

Givare	Bidragsbelopp, €	Parti
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	700 000	Samlingspartiet r.p.
Pro Markkinatalous ry	190 000	
	50 000	Samlingspartiet r.p.
	45 000	Centern i Finland r.p.
	37 500	Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
	27 500	Svenska folkpartiet i Finland r.p.
	20 000	Gröna förbundet r.p.
	5 000	Korjausliike r.p.
	5 000	Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf	50 000	
	25 000	Samlingspartiet r.p.
	25 000	Centern i Finland r.p.
JRT-säätiö sr	6 400	Korjausliike r.p.
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä	3 060	Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
Finanssiala ry	2 550	Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

Referenser

- 1 Partilagen (10/1969) 9 e § 1 mom.
- 2 Partilagen 9 f §.
- 3 Partilagen 9 d § 1 mom.
- 4 Partilagen 9 c §.
- 5 Statsunderstödslagen (688/2001) 15 § och 16 § samt lagen om statens revisionsverk (2000/676) 2 § 2 mom.
- 6 HFD:2024:63
- 7 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna för tiden 1.1.2024–31.12.2024 (VN/31632/2023).
- 8 Partilagen 8 § 1 mom.
- 9 Partilagen 9 e § 1 mom.
- 10 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna för tiden 1.1.2024–31.12.2024 (VN/31632/2023).
- 11 Partilagen 8 a § 1 mom.
- 12 Partilagen 9 e § 1 mom.
- 13 Partilagen 9 e § 1 mom.
- 14 Partilagen 9 e § 4 mom.
- 15 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna från och med 2023, Bilaga 2 Understödsvillkor 2.3.
- 16 Partilagen 9 e § 1 och 2 mom.
- 17 Partilagen 8 c §.
- 18 Partilagen 8 § och 8 a §.
- 19 Partilagen 8 § 2 mom. och 8 a § 2 mom.
- 20 Partilagen 8 b §.
- 21 Partilagen 8 b § 2 mom.
- 22 Partilagen 8 b § 2 mom.
- 23 Partilagen 8 b § 1 mom.
- 24 Partilagen 8 b § 4 mom.
- 25 Partilagen 8 b § 4 mom.
- 26 Partilagen 8 b § 3 mom.
- 27 Utländsk politisk finansiering och behovet av att reglera den. Justitieministeriets publikationer: Utredningar och anvisningar 2023:6.
- 28 Lauri Tarasti & Arto Jääskeläinen: Vaali- ja puoluelainsäädäntö. 7:e reviderade upplagan. Helsingfors: Edita, 2022.
- 29 Partilagen 9 e §.
- 30 Granskningspromemorior D/151/04.02.04/2024 Gröna förbundet r.p., Samlingspartiet r.p. och Uudenmaan Kokoomus ry.
- 31 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Liberalpartiet r.p.
- 32 Partilagen 9 b § och 9 e §.
- 33 Partilagen 8 § 3 mom. och 9 a §.
- 34 Partilagen 8 § 3 mom. och 9 a §.

- 35 Partilagen 9 a § 2 och 3 mom.
- 36 Valfinansieringslagen (273/2009), 4 § och 5 §.
- 37 Partilagen 9 b § 4 mom.
- 38 Partilagen 8 b § och 9 b § samt valfinansieringslagen 4 § och 5 §.
- 39 Partilagen 9 b § 2 mom. och valfinansieringslagen 6 §.
- 40 Partilagen 9 b §.
- 41 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd för början av året (VNK/2023/3) och slutet av året (VNK/2023/43).
- 42 Valfinansieringslagen 4 § 4 mom.
- 43 Statsunderstödslagen (688/2001), 5 kap.
- 44 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
- 45 Granskningspromemior D/151/04.02.04/2024 Piratpartiet r.p., Medborgarförbundet r.p. och Valta kuuluu kansalle r.p.
- 46 Partilagen 9 d §.
- 47 Föreskrift om redovisning av valfinansiering och lämnande av bokslutshandlingar enligt partilagen (D/15/04.02.00/2025)
- 48 Partilagen 8 a § 1 mom.
- 49 Partilagen 9 d §.
- 50 Partilagen 9 d § 2 mom.
- 51 Partilagen 9 c §.
- 52 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Valta kuuluu kansalle r.p.
- 53 Granskningspromemior D/151/04.02.04/2024 Valta kuuluu kansalle r.p. och Seitsemän tähden liike r.p.
- 54 Granskningspromemior D/151/04.02.04/2024 Medborgarpartiet r.p. och Seitsemän tähden liike r.p.
- 55 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Finska Folket Först r.p.
- 56 HFD:2024:63
- 57 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Valta kuuluu kansalle r.p.
- 58 3 kap. 1 a § i bokföringslagen (1336/1997).
- 59 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Seitsemän tähden liike r.p.
- 60 Enligt 1 kap. 1 § i bokföringslagen är föreningar bokföringsskyldiga.
- 61 Partilagen 9 §.
- 62 <https://valtioneuvosto.fi/sv/beslut>
- 63 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna.
- 64 Moment 23.20.50 Understödande av partiverksamhet i statsbudgeten samt statsrådsbeslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § partilagen till partierna.
- 65 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna.
- 66 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna från och med den 1 januari 2023, Bilaga 2. Understödsvillkor, punkt 2.3.
- 67 Partilagen 11 § och statsunderstödslagen 5 kap.
- 68 Partilagen 9 § och 11 §.
- 69 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kandidaters valfinansiering och till vissa lagar som har samband med den (RP 13/2009).
- 70 Valfinansieringslagen 4 § 4 mom.
- 71 Statsunderstödslagen 688/2001, 7 § 3 mom.
- 72 Statsunderstödslagen 688/2001, 7 § 3 mom.
- 73 Partilagen 10/1969, 9 a §; Statsrådets förordning om uppgifterna i den redovisning som avses i 9 a § i partilagen (96/2017).
- 74 Partilagen (10/1969), 11 §.

- 75 Lagen om Statens revisionsverk 2 § 2 mom.
- 76 Lagen om välfärdsområden (2021/611) 27 § och kommunallagen (415/2015) 19 §.
- 77 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Sannfinländarna r.p.
- 78 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Sannfinländarna r.p.
- 79 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Rörelse Nu r.p.
- 80 Granskningspromemoria D/151/04.02.04/2024 Rörelse Nu r.p.
- 81 Statsrådets beslut om beviljande av statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till partierna från och med den 1 januari 2023, Bilaga 2. Understödsvillkor, punkt 2.3.
- 82 Granskningspromemorior D/10/04.02.02/2024: Samlingspartiet r.p., Rörelse Nu r.p., Sannfinländarna r.p., Gröna Förbundet r.p., Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., Vänsterförbundet r.p., Kristdemokraterna i Finland r.p., Centern i Finland r.p., Vänsterförbundet r.p. och Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry.
- 83 Granskningspromemorior D/151/04.02.04/2024 Samlingspartiet r.p., Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., Vänsterförbundet r.p. och Centern i Finland r.p.
- 84 Granskningspromemorior D/151/04.02.04/2024 Työväenlehdistön Kannatusyhdistys ry.

STATENS REVISIONSVERK
PORKALAGATAN 1, PB 1119, 00101 HELSINGFORS

tel. 09 4321 | www.vtv.fi | @VTV_fi